

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování projektu úspory energie městského úřadu
The financing of the energy saving project of the Municipal
Authority

Student: Milena Šorová

Vedoucí bakalářské práce: Doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Šumperk 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Milena Šorová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 01 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Financování projektu úspory energie městského úřadu**
Financing of the Energy Saving Project of the Municipal Authority

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Management a hospodaření obcí
 3. Analýza hospodaření města
 4. Projekt úspory energie městského úřadu
 5. Návrh financování projektu
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratek
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

CHVOJKOVÁ, A., V. KVĚTOŇ et al. *Finanční prostředky fondů EU v období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. ISBN 978-80-86684-43-7.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně a uvedla
v seznamu literatury všechny použité odborné i literární zdroje“

V Šumperku dne 20. dubna 2014

Milena Šorová

Obsah

1 ÚVOD	5
2 MANAGEMENT A HOSPODAŘENÍ OBCÍ	7
2.1 Působnost a funkce obce.....	7
2.2 Orgány obce.....	8
2.3 Management obce.....	9
2.4 Hospodaření obce	11
2.4.1 Nástroje finančního hospodaření	12
2.4.2 Rozpočet obce	12
2.4.3 Kontrola hospodaření.....	17
2.5 Investiční záměry obce a jejich financování.....	18
2.5.1 Financování projektů	18
2.5.1.1 Zápůjční prostředky	19
2.5.1.2 Dotace	20
2.5.2 Analýza únosné výše celkové dluhové služby	22
3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA	23
3.1 Obecné informace o městě Hanušovice.....	23
3.2 Analýza hospodaření města Hanušovice v letech 2009-2013	24
3.2.1 Příjmy města Hanušovice.....	25
3.2.2 Výdaje města Hanušovice.....	27
3.2.3 Financování města Hanušovice.....	29
4 PROJEKT ÚSPORY ENERGIE MĚSTSKÉHO ÚŘADU	33
5 NÁVRH FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	39
5.1 Financování pomocí Operačního programu Životní prostředí a ze Státního fondu životního prostředí	39
5.2 Financování pomocí programu Zelená úsporám	42
5.3 Financování pomocí komerčního úvěru	43

5.4	Financování z vlastních prostředků města.....	46
5.5	Financování pomocí EPC a programu EFEKT	46
5.6	Alternativní úspory a možnosti financování.....	48
5.7	Přehled variant financování projektu.....	48
6	ZÁVĚR.....	51
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
	SEZNAM ZKRATEK.....	58
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 ÚVOD

Financování projektů obcí je stále diskutované téma. Využívají obce dostatečně možnosti, které se jim nabízí díky vstupu České republiky do Evropské unie?

Česká republika vstoupila do Evropské unie dne 1. května 2004 a tím se jí otevřela možnost k čerpání zdrojů v rámci evropských dotačních programů. Poprvé mohla této možnosti využít v letech 2004-2007, kdy zcela nevyčerpala částku, která jí byla poskytnuta. Obdobná situace je i v letech 2007-2013, kdy se opět nepodaří vyčerpat veškeré finanční prostředky, které jsou České republice, a tím i obcím, v rámci Operačních programů (OP) nabídnuty.

Hanušovice jsou malebné městečko rozprostírající se v údolí, podél řeky Moravy a Branné. První zmínky jsou datované do roku 1325. Městem se staly v roce 1975 u příležitosti 650. výročí obce. O jeho chod se stará od roku 2010 pětičlenná rada obce a patnáct zastupitelů v čele s paní Ivanou Vokurkovou. S nástupem nového vedení obce dochází k pozvolnému rozkvětu města a zejména k většímu využívání dotačních zdrojů. Od roku 2012 zaměstnává město projektovou manažerku, která je velkým přínosem pro získávání nabízených prostředků ze státních fondů a Evropské unie.

Vzhledem k jeho poloze v příhraničí s Polskem se mu nabízí možnost čerpání zdrojů z Evropské unie v rámci cílů Konvergence a Evropská územní spolupráce.

Cílem práce je navrhnout a zhodnotit financování projektu úspory energie. Objektem zájmu je budova městského úřadu v Hanušovicích, na které budou provedeny stavební úpravy, týkající se výměny oken a dveří, zateplení obvodového svislého pláště a podlahy pudy.

Pro financování se nabízí k využití tematický operační program, z cíle Konvergence, OP Životní prostředí, který je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. Program je zaměřen na zlepšování kvality životního prostředí a zdraví obyvatelstva. Má osm prioritních os. V rámci osy „Udržitelné využívání zdrojů energie“ je možné čerpat prostředky obcemi, právě na zateplování budov a snižování energetické náročnosti obecních úřadů.

Ovšem nejen prostředky z Evropské unie mohou sloužit k financování projektů. Obec může využít např. úvěry a půjčky od bank, případně jiných právnických nebo fyzických osob. Může financovat projekty z vlastních zdrojů, z darů apod.

Bakalářská práce na téma „**Financování projektu úspory energie městského úřadu**“ je rozdělena do čtyř částí. **První část** je věnována obcím. Co nebo kdo to vlastně obec je. Kdo

obec řídí a jaká je její funkce. Objasňuje pojmy přenesená a samostatná působnost obce a hospodaření obce, v rámci kterého zejména vysvětluje pojmy, které se týkají rozpočtového hospodaření. Poslední část první kapitoly je zaměřena na konkrétní možnosti financování investičních záměrů obce, kam úspory energie patří.

Druhá část seznamuje s městem Hanušovice, stručně nahlíží do historie a podrobně rozebírá hospodaření, z důvodu zjištění, zda je schopno financovat investiční projekty. Je zde provedena podrobná analýza hospodaření města v letech 2009-2013, rozdělena na příjmy, výdaje a financování. Příjmy jsou analyzovány podle druhového třídění a výdaje dle odvětvového a druhového třídění. V rámci financování je rozebírán zejména výsledek rozpočtového hospodaření a stav finančních prostředků na účtech města. Pro větší přehlednost jsou použity tabulky a grafy.

Třetí část se zabývá projektem úspory energie městského úřadu. Kromě základní identifikace projektu, je zde provedena analýza rozpočtu a ekologických dopadů projektu. Díky vhodným výběrovým řízením došlo ke značnému snížení realizačních nákladů, a proto je zde provedeno i srovnání původních a nových výdajů projektu.

Poslední část je rozbořem možností financování a zároveň je zde provedeno hodnocení, zda bylo financování projektu pro obec nejefektivnější nebo zdali by bylo možné využít účelněji jiné zdroje financování. Zaměřuje se zejména na Operační program Životní prostředí, na dotace ze Státního fondu životního prostředí, financování pomocí metody EPC a programu EFEKT, na program Zelená úsporám a financování pomocí komerčního úvěru. Srovnáním nabídek vybraných bank je zvolen nejvýhodnější bankovní úvěr. Závěr kapitoly je věnován alternativním možnostem úspor.

2 MANAGEMENT A HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Obec je definována, v hlavě sedmé Ústavního zákona č. 1/1993 Sb. v platném znění, jako základní územní samosprávný celek.¹ Jde o veřejnoprávní korporaci, která má vlastní majetek a jedná vlastním jménem. Obec je vymezena společenstvím občanů a vlastním územím, které je ohraničeno hranicí.² Z právního hlediska je obec vymezena navíc i působností obce, což je samospráva veřejných záležitostí na území obce. Sami občané se podílejí na řízení obce dvěma formami a to sice přímo (dobrovolnou prací, mohou se vyjadřovat v místních referendech či se aktivně zúčastňovat veřejných schůzí obce) a nepřímo (prostřednictvím volených zástupců).³

Rozlišujeme:

- obec;
- město – obec, která má nad 3000 obyvatel a ustanoví ho, na vlastní žádost, předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády anebo má nárok na užívání z historického hlediska;
- městys – nárok na označení z historického hlediska;
- statutární město – mají možnost dělit svá území na městské části nebo obvody a jsou přímo vyjmenovaná v zákoně o obcích. Jedná se o: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov;
- hlavní město Praha – má zvláštní postavení a její úprava je dána samostatným zákonem č. 131/2000 Sb. v platném znění, Zákon o hlavním městě Praze.⁴

Postavení obcí je stále významnější zejména z důvodu decentralizace celé veřejné správy.³

2.1 Působnost a funkce obce

Obce vykonávají:

- **Samosprávnou funkci (prioritní)** – mají právo samostatně rozhodovat ve věcech územní samosprávy. Vykonávají ji volené orgány obce, které svěřují realizaci výkonným orgánům. Orgány obce zastupují zájmy občana obce. (Obec)

¹ Čl. 99 Ústavního zákona č. 1/1993 Sb. v platném znění, *Ústava České Republiky*.

² § 1 a § 2 zákona č. 128/2000 Sb. v platném znění, *Zákon o obcích (obecní zřízení)*.

³ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

⁴ § 3 a § 4 zákona č. 128/2000 Sb. v platném znění, *Zákon o obcích (obecní zřízení)*.

Plnění samosprávné funkce obcí zejména jako:

- veřejnoprávní korporace,
 - reprezentant veřejných zájmů,
 - pečovatel o všestranný sociálně-ekonomický rozvoj,
 - zabezpečovatel veřejné služby,
 - samostatný ekonomický subjekt (právnícká osoba),
 - vlastník majetku, se kterým může nakládat,
 - vlastník určité finanční suverenity,
 - nositel veřejné moci,
 - a další.⁵
- **Přenesenou působnost** – v rámci vykonávání státní správy. Je v kompetenci výkonných orgánů, které jsou kontrolovány státní správou. (Obecní úřad)

Podle přenesené působnosti se obce dělí:

- obec,
- obec s matričním úřadem,
- obec se stavebním úřadem,
- obec s pověřeným obecním úřadem,
- obec s rozšířenou působností.⁶

2.2 Orgány obce

V České republice mají obce tyto orgány:

- **Zastupitelstvo obce (města)** – je kolektivní volený orgán. V samostatné působnosti má hlavní rozhodovací pravomoci. Členové jsou voleni v komunálních volbách na čtyřleté volební období. Jejich jednání jsou veřejná, řídí se schváleným jednacím řádem a musí se konat minimálně 4x ročně. Zastupitelé rozhodují v samostatné působnosti zejména o programech rozvoje, rozpočtových opatřeních, výši osobních a věcných nákladů, výši odměn starosty a členů zastupitelstva, přijetí nebo převzetí úvěru, poskytnutí půjčky, smlouvách na poskytnutí dotace, emisi komunálních obligací, zřizování obchodních společností, vstupu do zájmových sdružení nebo svazků obcí, obecně závazných vyhláškách, o zřízení obecní policie, majetkových záležitostech atd. V přenesené působnosti schvaluje územně plánovací dokumentaci. Některé pravomoci

⁵ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

⁶ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008.

umožňuje zákon přenést na radu obce. Zastupitelstvo zřizuje výbory. Ze zákona musí zřídit vždy finanční a kontrolní výbor, výbor pro národnostní menšiny (pokud na území obce žije minimálně 10% jiné národnosti než české).

- **Rada obce (města)** – je výkonný orgán. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce. Jednání rady jsou neveřejná. Pokud tak stanoví zákon, rozhoduje i v rámci přenesené působnosti. Počet členů rady je lichý, v rozmezí 5-11. Pokud má zastupitelstvo méně jak 15 členů, rada obce se nevolí. Radu tvoří starosta, místostarostové a další zvolení členové ze zastupitelstva. Rada připravuje materiály pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje plnění usnesení a hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření a další. Rada může zřizovat iniciativní a poradní orgány tzv. komise.
- **Starosta obce (města)** – je představitel obce, odpovědný zastupitelstvu obce. Pokud není v obci zřízena funkce tajemníka, plní jeho funkci. Řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu, je uznáván jako statutární orgán. Ve funkci zůstává až do zvolení nového starosty. Starosta připravuje a řídí schůze zastupitelstva a rady. Odpovídá za audit hospodaření obce. U statutárních měst a hlavního města Prahy je starosta nazýván primátorem.
- **Obecní úřad (městský úřad)** – je výkonný orgán samosprávy a v přenesené působnosti i státní správy. Zabezpečují ji zaměstnanci, kteří pracují v odborech a odděleních obecního úřadu. Obecní úřad řídí starosta, kterému pomáhají místostarostové a jmenovaný tajemník, pokud je tato funkce zřízena. Tajemník je v zaměstnaneckém poměru a zajišťuje úkoly v přenesené působnosti, řídí a kontroluje pracovníky, plní funkci statutárního orgánu a další. V rámci samostatné působnosti plní úkoly mu svěřené zastupitelstvem a radou obce, vypomáhá výborům a komisím, případně řídí organizace zřízené za účelem zabezpečení veřejných statků. V rámci přenesené působnosti vykonává státní správu vymezenou zákonem o obcích.⁷

2.3 Management obce

V České republice je uplatňován evropský přístup managementu veřejné správy, který bychom mohli charakterizovat tak, že je součástí práva a právního rámce státu. Je to prostor, kde státní zaměstnanci pracují a vytvářejí stát, slouží státní moci, expanzi a pořádku a uskutečňují politiku státu v jasném rámci zákonů a pravidel, která směřují od shora dolů. Management ve veřejné správě se řídí hodnotami, jako je spravedlnost a rovnost. Musí reagovat na široká spektra

⁷ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008.

občanů a zároveň musí reagovat na politické a demokratické procesy v nestabilním prostředí. Tři hlavní manažerské funkce identifikované Chesterem Barnardem:⁸

- zajištění komunikace v organizaci,
- zajištění základních služeb jednotlivci,
- formulace účelů a cílů.

Později definoval John Rehfuss dvě časově nejnáročnější činnosti manažera jako:

- reprezentování organizace,
- strategický management.

Strategický management na místní úrovni musí být v souladu s funkcí a mezemi stanovenými zákonem. Musí propojit nejen zájmy občanů, ale i místní prostředí, zdroje, očekávání a hodnoty. Strategii nemají jen samotné obce, ale i jednotliví zaměstnanci, např. profesní růst apod. I ve veřejné správě musí strategické plánování obsahovat základní východiska: vizi, strategický cíl, cíle, strategický plán, úkoly, kontrolu a odměňování. Podle zprávy ICMA byly jasně definovány základní předpoklady úspěšného strategického plánování na místní úrovni jako:

- vytvoření vize,
- otevřenost procesu pro veřejnou diskuzi,
- dělba kompetencí/partnerství,
- plánování strategického plánovacího procesu,
- schopnost modifikovat veřejnou politiku a
- strategické myšlení.

Strategický management je dlouhodobý proces. Plánování se skládá ze tří základních prvků: strategické analýzy, strategického výběru a implementace strategie.

Další důležitou složkou je **personální management**, který se zabývá využíváním lidského potenciálu. Kromě náboru a výběru vhodných pracovníků, musí být schopen vedoucí pracovník je spravedlivě odměňovat, hodnotit jejich výkonnost, umožnit jim vzdělávání a profesní růst a v neposlední řadě dokázat zaměstnance vhodně pobízet a motivovat.⁸

Finanční management je založen na principech delegace, decentralizace a kontroly dosahovaných výsledků. Zabývá se rozpočtováním (monitorování rozpočtu; kontrola aktuálnosti toků příjmů a výdajů; porovnávání plánu a skutečnosti; identifikace trendů; hledání

⁸ WRIGHT, G. a J. NEMEC. *Management veřejné správy: teorie a praxe zkušenosti z transformace veřejné správy ze zemí střední a východní Evropy*. Praha, 2003.

oblastí, kde dochází k šetření nebo nadměrným výdajům; řešení a korekci vzniklých případů).
Známe tyto metody rozpočtování:

- tvorba rozpočtu od nuly (ZBB),
- tvorba rozpočtu při stanovených finančních limitech,
- tvorba rozpočtu při stanovených věcných limitech,
- tvorba přibližného rozpočtu,
- tvorba systému plánování, programování a rozpočtování (PPBS)
- výkonové rozpočtování.⁹

V podmínkách České republiky se používá inkrementální (historické) rozpočtování, jež vychází z rozpočtů minulých období, které se pouze upravuje o nové poznatky z vnitřního nebo vnějšího okolí. Jedná se o rychlý a jednoduchý způsob, ovšem má sklony k nadměrným výdajům, neeliminuje historické chyby a není schopen reagovat na zásadní změny.¹⁰

2.4 Hospodaření obce

Hospodaření obcí je na státu nezávislé, ovšem i přes velké pravomoci, jsou obce ovlivňovány ve finanční oblasti. Hospodaření je koordinované státem a musí být v souladu s hospodářskou a stabilizační fiskální politikou. Musí dodržovat **fiskální pravidla**, která jsou uzákoněna. Jedná se zejména o:

- pravidla pro dosažení cílů stabilizační fiskální politiky státu;
- transparentní účetnictví a výkaznictví;
- požadavek dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu;
- hospodaření podle ročního rozpočtu, sestavování rozpočtových výhledů a vzájemnou provázanost;
- omezenou daňovou pravomoc obcí;
- výdajová omezení, odpovědnost za krytí výdajů;
- restrikce zadlužení, regulace zadlužení obcí;
- monitorování hospodaření obcí, možnost uvalení sankcí;
- přímou kontrolu státem (využívání návratných příjmů, stanovení limitů dluhu, povolování emise dluhopisů, omezování některých druhů půjček, úvěrů atd.).¹⁰

⁹ WRIGHT, G. a J. NEMEC. *Management veřejné správy: teorie a praxe zkušenosti z transformace veřejné správy ze zemí střední a východní Evropy*. Praha, 2003.

¹⁰ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

2.4.1 Nástroje finančního hospodaření

Mezi jeden z nejdůležitějších nástrojů finančního hospodaření obcí patří **rozpočet**, hospodaření podle ročního rozpočtu je ze zákona povinné. Je velmi důležité rozhodnout o optimálním přiřazení příjmů, zejména daňových, a také výdajů. Ovlivňuje jej míra samofinancování, tzn. do jaké míry je obec schopna pokrýt své výdaje z vlastních příjmů. Míra finanční soběstačnosti je dána poměrem vlastních příjmů k celkovým příjmům rozpočtu. Rozpočtové období trvá jeden rok a je shodné s kalendářním rokem. Rozpočtový proces je delší, zpravidla 18 až 24 měsíců.

Dalším finančním nástrojem je sestavování **rozpočtového výhledu**. Jedná se o střednědobý plán, který se zpravidla sestavuje na období dvou až pěti let. Kvalitní výhled má vazbu na dlouhodobý plán investic. Při využívání návratných příjmů na financování investic je nutné sestavovat výhled na celé období umořování dluhu. Může se jednat i o více jak deset let. Čím je období delší, tím je nižší reálnost jeho plnění. Roční rozpočet musí vycházet z rozpočtového výhledu. Za jejich přednost se považuje zejména zjednodušení procesu rozpočtového plánování. Rozpočtové výhledy jsou důležité pro:

- plánování cílených potřeb, které je potřeba sladit s dostupnými zdroji financování, jež se zajišťují zejména pomocí veřejných výdajových programů (projektů);
- plánování dlouhodobě potřebných finančních zdrojů pro realizaci rozvoje obce;
- plánování zdrojů financování investic, včetně únosné výše návratných zdrojů;
- plánování zdrojů financování neinvestičních nákladů (zvýšení nabídky, kvality);
- plánování výše poskytovaných peněžních transferů a zdrojů jejich financování;
- hledání způsobů zvýšení alokační efektivnosti.¹¹

2.4.2 Rozpočet obce

Rozpočet je nástrojem odpovědného řízení a ovlivňování udržitelného rozvoje při omezených rozpočtových zdrojích. V daném rozpočtovém období je základ finančního hospodaření.¹¹ Jedná se o základní pilíř finančního systému, kterým prochází nejvíce prostředků. Může být doplněn o mimorozpočtové peněžní fondy.¹² Můžeme na něj pohlížet z několika hledisek, mimo jiné:

- Z účetního hlediska se jedná o **bilanci**. Sleduje, z pohledu pokladního plnění rozpočtu, tok příjmů a výdajů. Bilanci lze charakterizovat vztahem $P = V$. Většinou na konci

¹¹ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

¹² PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha, 2008.

rozpočtového období je rozpočet přebytkový, pokud příjmy překračují výdaje nebo schodkový, jsou-li výdaje vyšší než příjmy.

- Jako na důležitý **finanční plán**, na základě kterého se hospodaří v rozpočtovém období.
- Jako na **nástroj municipální (regionální) politiky**, je nástrojem realizace volebních programů, k prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatelstva, řízení organizací a financování potřeb lokálního veřejného sektoru.

Plní důležité funkce:

- Alokační - na úrovni obce je rozhodující. Zabezpečuje veřejné statky.
- Redistribuční - na úrovni obce je omezena, směřuje zejména k sociálně slabším občanům (sociální výpomoci).
- Stabilizační - také je na úrovni obce omezena, propojuje se s regionální politikou. Poptávka obcí zvyšuje celkovou agregátní poptávku.¹³

Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, volených i výkonných, spojenou se sestavením návrhu, s jeho schválením, realizací, kontrolou (průběžnou a následnou) a schválením závěrečné bilance hospodaření. **Rozpočtové zásady**, které se musí dodržovat během rozpočtového procesu:

- Každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu. Pokud rozpočet není schválen, obec hospodaří podle rozpočtového provizoria, které není stanoveno zákonem a je v pravomoci obce určit si způsob hospodaření, ovšem musí ho schválit.
- Reálnost a pravdivost rozpočtu, aby nebyly nutné časté úpravy během roku.
- Úplnost a jednotnost, dosažená pomocí závazné rozpočtové skladby.
- Dlouhodobá vyrovnanost a účelovost rozpočtu.
- Hospodárnost a efektivnost.
- Finanční kontrola, účetní audit.
- Transparentnost a publicita. Povinnost zveřejňovat rozpočet, závěrečný účet. Je důležitá pro účinnou občanskou kontrolu.¹⁴

Jako první se sestavuje **návrh územního rozpočtu** výkonným orgánem obce, finančním odborem. Volený orgán obce, zastupitelstvo, rozpočet projednává a schvaluje. K rozpočtu se vyjadřují i příslušné výbory. Do rozpočtu se zapracovávají i plánované dotace ze státního

¹³ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

¹⁴ ČEŠKOVÁ, M. a J. KINŠT. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. Olomouc, 2011.

rozpočtu, proto je důležité, aby obce znaly jejich celoroční výši co nejdříve. Rozpočet se schvaluje usnesením.¹⁵ Po schválení rozpočtu dochází k jeho rozpisu.¹⁶

Za plnění rozpočtu zodpovídají výkonné orgány a v některých případech, které jsou vymezené zákonem, i volené orgány. Během plnění rozpočtu může docházet k saldu nebo přebytku rozpočtu, které bývá důsledkem časového nesouladu mezi tokem příjmů a výdajů. Krátkodobé deficity rozpočtu se zpravidla kryjí kontokorentním bankovním úvěrem. Neplánovaný rozpočtový vývoj lze uhrazovat pomocí **změn rozpočtu** na základě usnesení zastupitelstva, **rozpočtovým opatřením**, čímž se rozumí přesuny mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů, nejen v rámci rozpočtu, ale i v rámci jeho vztahu k nižším rozpočtům nebo použitím prostředků z mimorozpočtových zdrojů.

Rozpočtová skladba je závazné, systematické, jednotné a přehledné členění příjmů a výdajů rozpočtu. Zajišťuje jednotnost a přehlednost rozpočtu. Umožňuje analyzovat příjmy a výdaje v čase i prostorově. Umožňuje sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím konsolidace, která eliminuje riziko několikanásobného načítání stejné operace v případě dotací. Přesněji analyzuje hospodaření rozpočtů. A také zajišťuje potřebné informace, které se využívají v municipální a regionální politice. Existuje několik hledisek, dle kterých se třídí rozpočtová skladba. S výjimkou odpovědnostního hlediska jsou pro obce povinné.¹⁶

Hlediska třídění rozpočtové skladby:

- Odpovědností – není pro obce povinné.
- Druhovité – umožňuje propojení s účetnictvím. Týká se všech operací, které třídí až na jednotlivé položky dle kritérií:
 - inkaso × platba,
 - návratná × nenávratná,
 - běžná × kapitálová,
 - domácí × zahraniční,
 - opětovaná (s přímou protihodnotou) × neopětovaná (bez přímé protihodnoty),
 - povinná × dobrovolná (ze zákona či nikoli),
 - aktiva × pasiva,
 - zohledňující rozpočtovou politiku × řízení likvidity.¹⁵

¹⁵ ČEŠKOVÁ, M. a J. KINŠT. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. Olomouc, 2011.

¹⁶ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008.

- **Odvětvové** – třídí se jen výdajové operace a vybrané nedaňové a kapitálové příjmy. Do jakého odvětví, tj. na jaký účel jsou používány. Dělí se na skupiny, oddíly, pododdíly a paragrafy. V ČR se dělí do 6 skupin:
 1. zemědělství, lesní hospodářství a rybářství;
 2. průmyslová a ostatní odvětví hospodářství;
 3. služby pro obyvatelstvo;
 4. sociální věci a politika zaměstnanosti;
 5. bezpečnost státu a právní ochrana;
 6. všeobecná veřejná správa a služby.¹⁷
- **Konsolidační** – vylučuje duplicity při transferech mezi fondy. Jedná se o korekci příjmů na straně jedné a o korekci výdajů na druhé straně.¹⁸

Základním systémem třídění je druhové. Člení operace do tří základních okruhů na příjmy, výdaje a financování. Rozlišuje se na třídy, seskupení položek, podseskupení položek a jednotlivé položky příjmů a výdajů.

Příjmy zahrnují nenávratná inkasa. Dělí se na 2 základní podskupiny na vlastní příjmy a přijaté dotace. Začleňují se do 4 tříd:¹⁸

- **Vlastní příjmy:**
 1. **Daňové příjmy** – zahrnují všechny daňové příjmy a to i ty, jejichž výši není obec schopná ovlivnit – daně sdílené, a také ty, kde může jejich výši částečně ovlivnit – daň z nemovitostí a místní poplatky typu daně svěřené. Daňové příjmy jsou příjmy běžné, každoročně se opakující. Zahrnují celý výnos daně z nemovitostí, která se nachází na území obce; podíl na výnosu daně z příjmů a daně z přidané hodnoty; uzákoněné místní poplatky.
 2. **Nedaňové příjmy** – jedná se o příjmy běžné, neinvestičního, ale provozního charakteru. Zahrnují příjmy z vlastního podnikání, např. podíl na zisku podniků s majetkovým vkladem obce, příjmy z pronájmu majetku a příjmy z finančního investování; užitelské poplatky; sankční příjmy; ostatní příjmy, např. přijaté úroky z vkladů, dary, výnosy z veřejných sbírek apod.
 3. **Kapitálové příjmy (vlastní)** – jsou to příjmy kapitálové, určené na financování investic. Obec je získává prodejem vlastního majetku a jako dary na pořízení investic.

¹⁷ ČEŠKOVÁ, M. a J. KINŠT. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. Olomouc, 2011.

¹⁸ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

➤ **Přijaté dotace**

4. **Přijaté peněžní transfery** – Rozdělují se na neinvestiční dotace, a to účelové, které převažují (příspěvek k částečné úhradě výdajů spojených s výkonem státní správy, dotace na financování vybraných veřejných statků) a neúčelové, o jejichž využití si rozhodují obce sami. Mají charakter běžných dotací. A na kapitálové investiční účelové dotace. Pokud obec o dotace nemusí žádat, má na ně nárok ze zákona, jedná se o nárokové dotace. Opakem jsou nenárokové dotace, ať již ze státního rozpočtu, případně fondů EU, o které si musí obce zažádat.

Výdaje zahrnují nenávratné platby a poskytované návratné půjčky. Ovlivňuje je rozsah samostatné a přenesené působnosti obcí. Člení se do dvou tříd:

5. **Běžné výdaje** – neinvestiční, provozní. Největší objem je poskytován formou příspěvků na provoz vlastních příspěvkových organizací, dotace neziskovým organizacím.
6. **Kapitálové výdaje** – investiční.¹⁹

Výdaje je možné také členit na návratné a nenávratné. Toto třídění je důležité zejména pro rozpočtové analýzy a plánování. Lze je třídit i dle odvětvového hlediska a umožňuje konsolidaci příjmů a výdajů. Výdaje lze dále rozčlenit na alokační (na zajišťování veřejných statků), redistribuční a stabilizační. V praxi se používá ještě členění výdajů: výdaje na financování vlastní činnosti obce; výdaje ve formě nenávratných dotací, případně návratných finančních výpomocí a dary; výdaje z titulu plnění uzavřených smluv; výdaje související s účastí na finančních trzích; placené příspěvky při sdružování obcí. Patří sem i platby daní (obce, PO). Pro ekonomické analýzy se výdaje člení na mandatorní (ovlivňované zákonem, lze sem zahrnovat pouze běžné výdaje), ostatní (lze je lépe ovlivňovat, snižovat jejich výši) a kvazi mandatorní výdaje (na splácení dluhu; daňová povinnost obcí).¹⁹

Samostatnou třídu tvoří:

8. **Financování** – zahrnuje návratné příjmy. Kromě příjmů zahrnuje financování i výdaje, zejména na splácení dříve čerpaných půjček, úvěrů a emitovaných vlastních dluhopisů. Zachycují se zde operace, které umožňují financování schodku, případně využití přebytku. Obsahuje i opravné položky, které nemají charakter příjmů a výdajů veřejného sektoru.

¹⁹ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

Příjmy – výdaje = přebytek (+) nebo schodek (-) = (-) nebo (+) financování. Jedná se o bilanční princip.²⁰

2.4.3 Kontrola hospodaření

Územní samosprávy jsou financované z centrálních zdrojů a z vlastních zdrojů samospráv, což ovlivňuje procesy kontroly a auditu. Realizují se v intencích veřejného rozhodování a veřejné volby v rámci samostatných řídicích procesů. Hlavním cílem kontroly je zabezpečení hospodárného, efektivního, účelného a účinného výkonu kontroly auditu, mobilizace a soustavné zkvalitňování řídicích procesů, zaměření na objektivní minimalizaci zdrojů, zvyšování právního a ekonomického povědomí při řízení a včasné, objektivní a prokazatelné informování orgánů města o postupu dosahování cílů a úkolů, zvyšování výkonnosti, eliminace rizika a odstraňování nedostatků včetně jejich příčin.

Předběžnou kontrolu vykonávají zaměstnanci odpovědní za rozpočet (a další) a jejich nadřízení pracovníci.²¹ **Průběžnou kontrolu** vykonávají výkonné, ale i poradní orgány příslušné obce, které předkládají zprávu, v níž se analyzují příčiny neplnění rozpočtu, voleným orgánům. Hledají se účinná opatření na odstranění negativních vlivů při plnění rozpočtu. Volený orgán a poradní orgány provádí **následnou kontrolu** plnění rozpočtu. Výkonný orgán sestavuje, po skončení rozpočtového období, přehled o skutečném vývoji, **závěrečný účet**, a jeho zdůvodnění, které předkládá ke schválení zastupitelstvu. Závěrečný účet se schvaluje buď bez výhrad, případně s výhradami, pokud jsou v něm nalezeny chyby. Schválení či neschválení již nemá vliv na uplynulé hospodaření, ovšem mělo by ovlivnit zlepšení hospodaření v budoucnu. Závěrečný účet musí být zveřejněn.²²

Hlavní cíle jsou dodržování právních předpisů a opatření, zajištění ochrany finančních prostředků proti rizikům a hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.

Kontrola využívá vnitřní kontrolu, která musí být nezávislá. Provádí ji funkčně nezávislý vnitřní útvar a zaměřuje se na kontrolu předběžnou, průběžnou i následnou. Účetní audit, který ověřuje správnost účetních operací a prozkoumává a ověřuje konsolidované účetní výkazy, může být vnitřní i vnější. Z toho **vnější audit je povinný ze zákona**, provádí jej auditor nezávislý na účetní jednotce. Obce mohou požádat o přezkoumání hospodaření buď nezávislého auditora, nebo příslušný krajský úřad.²⁰

²⁰ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

²¹ NĚMEC, J., F. OCHRANA, J. PAVEL a V. ŠAGÁT. *Kontrola ve Veřejné správě*. Praha, 2010.

²² PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008.

2.5 Investiční záměry obce a jejich financování

Investiční záměr obce je vlastně veřejný výdajový program středně nebo dlouhodobého charakteru, u jehož financování musí být obce cílevědomé a odpovědné. Důležitá je maximální hospodárnost na vstupu spolu s maximálním efektem na objemu a kvalitě při výstupu. Prospěch z programu by mělo mít co nejvíce občanů obce. Důležitá je **analýza** programu, která zahrnuje:

- identifikaci potřeby, která musí mít stanoven jasný cíl;
- identifikaci selhání trhu;
- posouzení možných alternativních řešení;
- rozbor jednotlivých variant;
- určení vhodného kritéria pro zvolení varianty;
- posouzení politicko-společenských souvislostí;
- ocenění výdajových programů (zde je důležité ocenit i užitky, které investicemi získáme, i když jsou mnohdy těžko finančně ohodnotitelné);
- výběr nejvhodnějšího programu.

Rozhodnutí ovlivňují dostupné zdroje financování. Při investicích, které jsou časově i finančně náročné je důležité zvažovat i využití návratných zdrojů na doplnění chybějících nenávratných zdrojů.²³

2.5.1 Financování projektů

Při financování investičních projektů obce je potřeba vypracovat dlouhodobou strategii zabezpečení veřejných statků, dlouhodobou prognózu finančního hospodaření a rozbor priorit občanů. Zabezpečování veřejných statků ovlivňuje budoucí objem kapitálových výdajů. Musí se zvážit oprávněnost a stanovit pořadí realizace projektů. Musí se vyhodnotit: cíl, odhad budoucího vývoje obyvatel, vybrat optimální variantu, zajistit financování a sestavit rozpočet investičního projektu, požadavky ekologického charakteru, vliv na zaměstnanost, případně další. U investic je nezbytné porovnat možné varianty, vybrat optimální řešení. Standardně se provádí pěti kroková analýza:²³

- analýza potřeb,
- technická a nákladová analýza,
- analýza ekonomického, ekologického a sociálního dopadu,
- finanční analýza,
- institucionální analýza.

²³ PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha, 2008.

Financování z rozpočtu obcí je věnovaná předcházející kapitola, u investičních záměrů by se jednalo o kapitálové, investiční výdaje, zachycené ve třídě 6.²⁴

Obec může financovat své projekty ze zdrojů vlastních, zejména ze svého rozpočtu, z návratných výpůjček, z fondů, operačních programů EU, darů a pomocí spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Blíže jsou rozvedeny zápůjční prostředky a dotace.

2.5.1.1 Zápůjční prostředky

Návratné výpůjčky zahrnují zejména krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé **finanční úvěry**. Krátkodobé bankovní úvěry jsou nejčastěji využívány a slouží k překlenutí časového nesouladu toku příjmů a výdajů, nebývají projevem špatného hospodaření obce. Střednědobé bankovní úvěry se využívají na financování investičních akcí, u kterých je předpoklad brzkého zhodnocení. Jsou poskytovány účelově jako investiční úvěry, např. na rekonstrukce majetku obce. Dlouhodobé úvěry, zpravidla se splatností do deseti let. Obce mohou získat úvěry za zvýhodněnou úrokovou sazbu. Možnost využít úvěr schvaluje zastupitelstvo. K žádosti se přikládá analýza minulého hospodaření a rozpočtový výhled na celou dobu splácení úvěru. S bankou se uzavírá úvěrová smlouva, kde jsou přesně stanoveny podmínky splácení úvěru. Obce mohou za své závazky ručit nemovitým majetkem, budoucími rozpočtovými příjmy, kombinací předchozích způsobů, třetí osobou nebo cennými papíry z portfolia obce.²⁵

Příjmy z emise cenných papírů, obce mohou využít emise komunálních obligací. Tato forma zatím není hojně využívána, zejména pro její nákladnost. Emise může být i v cizí měně. Dělí se na veřejně obchodovatelné a neveřejně obchodovatelné. V ČR se obvykle emitují v zaknihované podobě. Zpravidla bývají vypláceny výnosy jedenkrát ročně a splacení dluhu se provádí jednorázově na konci splatnosti. Obce jsou povinné spořit do umořovacího fondu, aby byly schopné na konci splatnosti dluh umořit. K vydání cenných papírů je potřeba získat povolení MF ČR. Součástí žádosti jsou i emisní podmínky, které zahrnují údaje o výdajích, ve členění na běžné a kapitálové, dluhové položky, možnost splácení roční dluhové služby v rámci rozpočtu; o stavu všech peněžních účtů, včetně fondů rozvoje, případně vlastnictví cenných papírů. Zastupitelstvo musí schválit nejen vydání obligací, ale i účel, na který budou finanční prostředky použity.²⁴

²⁴ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

²⁵ PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha, 2008.

Návratné finanční výpomoci využívající obce na financování svých neinvestičních potřeb, získávají je formou bezúročné návratné výpomoci ze státního rozpočtu. Ze státních fondů mohou získat nízké úročené střednědobé investiční půjčky na financování svých investičních projektů. Tyto půjčky jsou zpravidla podmiňovány finanční účastí obce. V ČR mají významné postavení půjčky ze Státního fondu životního prostředí a ze Státního fondu rozvoje bydlení. Krátkodobé finanční výpomoci si mohou poskytovat i obce, kraje, mezi sebou, ovšem musí být splaceny do konce rozpočtového období. Splácení dluhů patří do kvazi mandatorních výdajů, a proto je spojeno s rizikem, že umořování dluhu bude v budoucnu velkou zátěží pro hospodaření obce.

Mezi další návratné příjmy patří **směnky**, které se však příliš nevyužívají. Častěji je využíván **leasing**, což je dlouhodobý pronájem movitého a nemovitého majetku pro zabezpečení veřejné služby. Využívají ho zejména, pokud nemohou investice financovat pomocí úvěrů nebo emisí obligací. Je finančně náročnější. Zajišťuje se budoucími příjmy rozpočtu obce. Rozlišuje se komunální (na stroje, čističky vody, dopravní techniku atd.), finanční a operativní leasing. U finančního leasingu je obec povinna zabezpečit údržbu a opravy z vlastních zdrojů a nese riziko poškození nebo zničení majetku. Leasingová společnost zpravidla zabezpečuje školení a poradenskou službu. Po skončení sjednané doby leasingu přechází majetek za symbolickou cenu na nájemce (obec). U operativního leasingu hradí opravy a údržbu leasingová společnost, která nese i riziko poškození a zničení věci. Ovšem za cenu vyšších leasingových splátek.

Stát neručí za závazky obcí. Zadluženost obcí podléhá regulaci státu. Rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný, povoluje emise obligací. Nepřímo je kontroluje pomocí ukazatele dluhové služby (doporučený je do 30%) a usnesením vlády, které je založeno na Soustavě informativních a monitorujících ukazatelů za obce a jimi zřízené příspěvkové organizace.²⁶

2.5.1.2 Dotace

Dotace mohou obce získat ze státního rozpočtu a státních mimorozpočtových fondů, z prostředků Evropské unie, z rozpočtů územních samosprávných celků a od dalších subjektů (např. mezinárodní sdružení měst). Tyto transfery jsou nenárokové a většinou je důležitá finanční spoluúčast obce. Dotačních programů je více jak 500.²⁷

Z prostředků Evropské unie můžeme získat prostředky v letech 2007-2013 pomocí mnoha dotačních programů. Mezi nejvýznamnější patří:

²⁶ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

²⁷ CHVOJKOVÁ, A., V. KVĚTOŇ et al. *Finanční prostředky fondů EU v období 2007-2013*. Praha, 2007.

- Operační program (dále jen OP) Životní prostředí,
- OP Doprava,
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
- OP Výzkum a vývoj pro inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost,
- OP Podnikání a inovace,
- Integrovaný OP,
- regionální operační programy,
- operační programy pro Prahu,
- operační programy přeshraniční spolupráce,
- další OP.²⁸

Vzhledem k zaměření projektu se podrobněji zaměříme na dotační program **Operační program Životní prostředí** a jeho prioritní osu 3 – dotace na udržitelné využívání zdrojů energie. Výše dotace může být až do 90% nákladů, minimální náklady musí být 300.000 Kč. Tento program podporuje projekty:²⁹

- výroba tepla,
- výroba elektřiny,
- kombinovaná výroba elektrické energie a tepla,
- realizace úspor energie – podporované aktivity v oblasti 3.2:
 - zateplovací systémy budov,
 - řešení výplní otvorů,
 - zrušení tepelných mostů,
 - měření a regulace,
 - zvýšení účinnosti energetických systémů budov,
 - instalace zařízení na využívání odpadního tepla k výrobě tepelné či elektrické energie.²⁹
- využívání odpadního tepla.²⁸

²⁸ CHOJKOVÁ, A., V. KVĚTOŇ et al. *Finanční prostředky fondů EU v období 2007-2013*. Praha, 2007.

²⁹ OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: *Prioritní osa 3*. [Online] 4. listopad 2013. [Citace: 4. listopad 2013.] <http://www.opzp.cz/sekce/369/prioritni-osa-3/>.

Dalším zdrojem nenávratných finančních výpomocí mohou být dary od fyzických nebo právnických osob. Jejich výše je těžko odhadnutelná. A také PPP – Public private partnership, což je spolupráce veřejného a soukromého sektoru.³⁰

2.5.2 Analýza únosné výše celkové dluhové služby

Pro minimalizaci rizik spojených s návratnými příjmy je nutné zpracovat analýzu únosné výše celkové dluhové služby. Vyhodnocuje se na základě:

- analýzy hospodaření, která zhodnocuje současné hospodaření a jeho budoucí vývoj po celou dobu umořování dluhu;
- předběžných investičních záměrů, alespoň v krátkodobém výhledu;
- výše budoucích daňových příjmů z daní sdílených a svěřených;
- výše případných odvodů svých příspěvkových organizací;
- možnosti regulace výnosů z místních poplatků;
- možnosti příjmů z prodeje nebo pronájmu majetku;
- výše budoucích dotací, ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů;
- možnosti využití sdružování finančních prostředků;
- možnosti získat příspěvky a dary;
- možnosti využívat finanční prostředky z minulých let;
- předchozí zadluženosti;
- vývoje běžných – neinvestičních výdajů, nejen z minulosti, ale i jejich budoucího vývoje, včetně vlivu inflace;
- vývoje kapitálových – investiční výdajů, zejména zadávání veřejných zakázek.³⁰

Položky příjmů a výdajů musí být reálné, nenadhodnocené, aby nedošlo ke zkreslení výsledku hospodaření, díky čemuž by se mohl dlužník dostat do potíží s umořováním dluhu. Důležitá je analýza výdajů a posouzení, na kterých může obec v budoucnu ušetřit a také plánování v budoucnu reálně dosažitelného přebytku v běžné části rozpočtu. V praxi by měla být nejvyšší roční splátka úvěru rovna nejnižší výši plánovaného přebytku rozpočtu obce. Tím se minimalizuje riziko spojené se splácením dluhu. Kromě analýzy se oceňují rizika spojená se splácením, která navazují na analýzu využívání a splácení návratných finančních prostředků v minulosti. Pro posouzení výhodnosti od různých bank se využívá analýza podmínek poskytnutí úvěru (emise komunálních obligací).³⁰

³⁰ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA

Finanční analýza je důležitý nástroj řízení. Není důležitá jen analýza minulých období, ale i odhad pozitivních a negativních faktorů, které hospodaření ovlivnily. Tyto analýzy by měly vyústit do finanční strategie na další období.

Hlavní oblasti finanční analýzy:

- **Běžná část rozpočtu** – hospodaření v běžné části rozpočtu, dle jednotlivých běžně se opakujících příjmů a výdajů, podíl mandatorních výdajů, náhodné neopakující se příjmy a výdaje, faktory ovlivňující příjmy a výdaje, tendence ve vývoji a míry jejich stability v čase.
 - Analýzy druhů příjmů a výdajů – s důrazem na to, které můžeme a nemůžeme ovlivnit.
 - Analýzu finanční nezávislosti.
 - Analýzu dosahovaných úspor – jejich reálnost a dosažitelnost.
 - Analýzu zajišťování a financování oprav a údržby.
 - Analýzu vytváření a využití rezerv.
- **Kapitálová část rozpočtu** – struktura příjmů a výdajů v této části rozpočtu.
- **Analýza využívání návratných příjmů** – analýza výše roční dluhové služby, analýza dluhů z věcného i časového hlediska, důvody k zadlužení a schopnost umoření dluhu.
- **Analýza hospodaření s majetkem a způsob jeho využívání.**

Finanční analýza se zaměřuje na vyhodnocení silných a slabých stránek ve finančním hospodaření. Je propojena s analýzou příjmových a výdajových toků. Používají se pro ni stavové ukazatele (rozvaha), tokové ukazatele (výsledovka), rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele (srovnání v čase, srovnání prostorové).³¹

3.1 Obecné informace o městě Hanušovice

Hanušovice patří k nejstarším městům v okrese Šumperk. První zmínka je datována na 3. května 1325 v listině, kterou rytíř Jan Wustehube postoupil kameneckému klášteru ve Slezsku Hanušovice, spolu s dalšími obcemi v okolí. Hlavní rozkvět Hanušovic nastal v roce 1852, kdy byla založena moderní úpravna lnu. Do konce 50. let zde šumperský podnikatel Eduard Oberleithner založil další dvě přádelny lnu. Na počátku 20. století přibyla řada menších podniků. Hanušovice se řadily mezi průmyslově-zemědělské obce. Během první světové války se staly centrem německého a českého školství pro široké okolí. Po druhé světové válce došlo

³¹ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha, 2011.

k odsunu německého obyvatelstva, ale obec se dále rozrůstala a připojily se k ní sousední obce. U příležitosti 650. výročí od první písemné zmínky byly Hanušovice v roce 1975 povýšeny na město. Nyní má město 3298 obyvatel.³²

Město Hanušovice je obec s pověřeným obecním úřadem.

Sídlo: Hlavní 92, 788 33 Hanušovice, IČO 00302546.

Město Hanušovice má tyto orgány:

- **Starostka:** Ivana Vokurková
- **Místostarosta:** Ing. František Winter
- **Zastupitelstvo:** 15 členů
- **Rada:** 5 členů
- **Výbory zastupitelstva:**
 - Kontrolní výbor: 3 členové
 - Finanční výbor: 3 členové
- **Komise rady:**
 - Kulturní komise: 3 členové
 - Sportovní komise: 3 členové
 - Školství a mládež: 3 členové³³

Subjekty zřizované městem Hanušovice:

- **Příspěvková organizace:** Základní škola a Mateřská škola Hanušovice
Hlavní 145, 788 33 Hanušovice, IČO 60341807
- **Podnikatelské subjekty:** Hanušovická obchodní s.r.o.
Hlavní 116, 788 33 Hanušovice, IČO 64617068³⁴

3.2 Analýza hospodaření města Hanušovice v letech 2009-2013

Rozpočet roku 2009 byl chválen 17. prosince 2008 a bylo v něm provedeno 16 rozpočtových opatření, v návaznosti na operativní potřeby péče o majetek města.³⁵ Dne 16. prosince 2009 byl schválen rozpočet na rok 2010, ve kterém bylo provedeno 17 rozpočtových opatření. Zastupitelstvo dále vzalo za vědomí dílčí zprávu o průběžném hodnocení hospodaření města za

³² HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Historický vývoj*. [Online] 4. listopad 2013. [Citace: 4. listopad 2013.] <http://www.hanusovice.info/index.php?id=historie.html>.

³³ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Orgány města*. [Online] 4. listopad 2013. [Citace: 4. listopad 2013.] http://www.hanusovice.info/index.php?id=organy_mesta.html.

³⁴ ÚŘEDNÍ DESKA HANUŠOVICE: *Závěrečný účet města Hanušovice za rok 2012 - návrh*. [Online] 3. červen 2013. [Citace: 5. listopad 2013.] <http://ude.tcssl.cz/hanusovice/?Ekonomika+obce?sejmuto>.

³⁵ MĚSTO HANUŠOVICE. *Závěrečný účet města Hanušovice včetně zprávy auditora za rok 2009*. Hanušovice, 2010.

leden až srpen 2010, z důvodu změn ve vedení města.³⁶ Rozpočet na rok 2011 byl schválen 15. prosince 2010 a bylo provedeno 8 rozpočtových opatření.³⁷ Dne 14. prosince 2011 byl schválen rozpočet na rok 2012, ve kterém bylo provedeno 7 rozpočtových opatření.³⁸ Rozpočet na rok 2013 byl schválen zastupitelstvem města dne 19. prosince 2012³⁹ a bylo v něm provedeno 7 rozpočtových opatření.⁴⁰ Všechna opatření v rozpočtu byla schválena zastupitelstvem a souvisí se získanými dotacemi po schválení rozpočtu a s operativními potřebami města. Počet obyvatel za sledované období mírně klesá, v roce 2009 bylo ve městě hlášeno k trvalému pobytu 3448 obyvatel a k 1. 1. 2014 již jen 3298. Pokles je způsoben zejména omezením pracovních možností v regionu a následným odlivem obyvatelstva.

3.2.1 Příjmy města Hanušovice

Příjmy města Hanušovice se za sledované období pohybovali mezi 37 mil. Kč v roce 2012 až 63 mil. Kč v roce 2010. V tabulce 3.1 je uveden přehled příjmů rozčleněný podle druhového třídění, tj. rozlišení na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Analýza ukazuje skutečnost, která se vždy mírně liší, oproti schválenému a i upravenému rozpočtu města. Ze sledovaných příjmů je patrné, že nejvyrovnanějším příjmem jsou, až do roku 2012, příjmy daňové, kdy je meziroční výkyv pouze do 3%, oproti např. příjmům kapitálovým, kde činí meziroční nárůst v roce 2010 až 181% a následující rok pokles o 95%. Přijaté dotace vykazují od roku 2012 klesající tendenci. Meziroční pokles u nich činil v roce 2012 74,8% a v roce 2013 dalších 20,1%. V roce 2013 došlo ke zvýšení daňových příjmů o 31,8% díky změnám v rozpočtovém určení daní v letech 2013-2015. Tento nárůst činí více jak 8,6 milionů Kč, oproti plánovaným daňovým příjmům.⁴¹

³⁶ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Ekonomika města*. [Online] 7. březen 2011. [Citace: 5. listopad 2013.] http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/ekonomika_mesta/dokumenty_1306840944.pdf.

³⁷ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Ekonomika města*. [Online] 28. květen 2012. [Citace: 5. listopad 2013.] http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/ekonomika_mesta/dokumenty_1338218568.pdf.

³⁸ ÚŘEDNÍ DESKA HANUŠOVICE: *Závěrečný účet města Hanušovice za rok 2012 - návrh*. [Online] 3. červen 2013. [Citace: 5. listopad 2013.] <http://ude.tcssl.cz/hanusovice/?Ekonomika+obce?sejmuto>.

³⁹ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Zápisy z jednání ZM*. Zápis č. 11 ze zasedání ZM Hanušovice. [Online] 11. leden 2013. [Cit.: 18. březen 2014.] http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/zapisy_z_jednani_zm/dokumenty_1357893349.pdf.

⁴⁰ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Zápisy z jednání ZM*. Zápis č. 17 ze zasedání ZM Hanušovice. [Online] 6. leden 2014. [Cit.: 18. březen 2014.] http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/zapisy_z_jednani_zm/dokumenty_1388999933.pdf.

⁴¹ MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

Tabulka 3.1 – Příjmy rozpočtu města Hanušovice v letech 2009-2013

Příjmy v tis. Kč	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	27 973,19	27 189,77	27 792,30	27 773,96	36 606,87
Nedaňové příjmy	2 348,30	3 850,54	3 143,95	3 494,11	3 338,10
Kapitálové příjmy	3 379,71	9 502,14	476,18	360,56	464,27
Přijaté dotace	23 246,11	21 595,32	22 870,43	5 767,34	4 610,10
Příjmy Celkem	56 947,31	62 137,77	54 282,86	37 395,97	45 019,34

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012 a MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013.* Hanušovice, 2014.

Tabulka 3.2 – Přehled dotací poskytnutých městu Hanušovice ze státního rozpočtu, fondů EU a ze státních fondů v letech 2009-2013 v tis. Kč

Označení účelové dotace	2009	2010	2011	2012	2013
MPSV ČR – dávky OK NOUZE a DSP	10 468,3	13 930,4	16 758,5	-	-
Czech POINT - EU	58,3	-	-	-	-
MF ČR - Rekonstrukce MŠ	8 000,0	-	-	-	-
Volby do Ev. parlamentu	73,4	-	-	-	-
Neinvestiční dotace ZŠ	-	168,9	112,6	-	704,4
ESF-neinvestiční dotace ZŠ	-	957,0	638,0	-	-
Volby do Parlamentu ČR	-	72,4	-	-	-
Volby do zastupitelstev obcí	-	69,3	-	-	-
Rozvoj informační sítě veřejných knihoven	-	-	87,0	-	-
Pomocný analytický přehled	-	-	-	70,0	-
Volba prezidenta ČR	-	-	-	-	199,0
Volby do zastupitelstev ÚSC a do Senátu Parlamentu ČR	-	-	-	130,0	-
MŽP ČR a OP ŽP – zkvalitnění separace odpadů	-	-	-	573,2	-
SZIF – Přístavba a stavební úpravy tělocvičny ZŠ	-	-	-	464,2	-
Souhrnný dotační vztah	3 821,0	5 075,3	4 296,1	3 748,1	3 184,1
ÚSC - Požární jednotka	276,4	272,8	242,6	415,1	394,6
ÚSC - Měřiče rychlosti	-	-	55,7	-	-
Transfery od obcí a kraje	510,4	437,4	419,9	348,7	1 227,0
Celkem	23 207,8	20 983,5	22 610,4	5 749,3	5 709,1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012 a MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013.* Hanušovice, 2014.

V tabulce 3.2 je znázorněno skutečné čerpání dotací za roky 2009-2013, zahrnuje dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu Olomouckého kraje, z rozpočtu jiných obcí a ze státních fondů. Největší podíl na dotacích jsou dávky OK NOUZE a DSP (sociální dávky), činí od 45% (2009) do 74% (2011) ze všech přijatých dotací. V roce 2012 začal tyto dávky vyplácet Úřad práce, a proto jsou příjmy i výdaje rozpočtu nižší oproti letům minulým. Dalšími pravidelně opakujícími dotacemi jsou souhrnné dotace na výkon státní a veřejné správy, školství (včetně příspěvku z Evropského sociálního fondu - ESF), které činí kolem 70% příjmů (bez zahrnutí příjmů z MPSV ČR) a dotace od Olomouckého kraje na činnost požární jednotky JPO II, což je jednotka požární ochrany, která je zřízena obcí, má výjezdni čas do 5 minut a operační rádius 10 minut.⁴² Jednorázové dotace získalo město od Ministerstva životního prostředí (MŽP) a z Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP), ze Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), z Ministerstva financí (MF) a dalších. Dle provedené analýzy dotačních zdrojů je zřejmé, že město pravidelně využívá dotace pouze k financování JPO II, dotace na výkon státní a veřejné správy a školství a bylo by vhodné více využívat dotačních možností, zejména financování z prostředků státních fondů a fondů Evropské unie.

3.2.2 Výdaje města Hanušovice

Výdaje jsou analyzovány ze dvou pohledů. V tabulce 3.3 je vyjádřeno druhové třídění výdajů a v grafu 3.1 je znázorněno odvětvové třídění výdajů, podle jednotlivých skupin. Všechny výdaje města spíše klesají, výjimku tvoří kapitálové výdaje v roce 2013, kdy dochází k meziročnímu navýšení o 49,4% a mírný růst běžných výdajů v roce 2011.

Tabulka 3.3 – Výdaje rozpočtu města Hanušovice v letech 2009-2013

Výdaje v tis. Kč	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné výdaje	47 709,92	47 663,45	48 293,84	31 855,63	29 592,87
Kapitálové výdaje	15 459,18	2 904,15	1 526,75	1 334,68	3 328,76
Výdaje celkem	63 169,10	50 567,60	49 820,59	33 190,31	32 921,63

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012 a MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

Běžné výdaje roku 2009 zahrnují i úhradu soudcovského zástavního práva vůči ZKL, a.s. Kapitálové výdaje se týkaly zejména výdajů spojených s rekonstrukcí MŠ, energetických úspor

⁴² HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY: *Jednotky PO*. [Online] 2. červen 2009. [Cit.: 3. březen 2014.] <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>.

ZŠ a dofinancování výstavby 24 bytových jednotek pro příjmově vymezené osoby.⁴³ V následujícím roce došlo k poklesu kapitálových výdajů, zejména z důvodu dokončení rozpracovaných akcí, na kterých se v tomto roce město významně nepodílelo.⁴⁴ V roce 2011 je sice nárůst běžných výdajů, ovšem oproti plánovanému rozpočtu došlo k výrazné úspoře, zejména v oblasti veřejného osvětlení, činnosti místní správy a zastupitelstva města, dávek OK NOUZE, nebytového a bytového hospodářství. V kapitálových výdajích nebyla vyčerpána rezerva na silnice, odvádění a čištění odpadních vod a předškolní zařízení.⁴⁵ V roce 2012 došlo k úspoře kapitálových výdajů zejména z důvodu nečerpání výdajů na investice v oblasti odvádění a čištění vod, kde nedošlo k realizaci projektu „Zlepšení kvality vod horního povodí řeky Moravy – II. fáze“ a nečerpání rezerv na předškolní zařízení a pečovatelskou službu.⁴⁶ Ve výdajích v roce 2013 tvoří velkou část kapitálových výdajů nákup nemovitosti Informačního centra v Hanušovicích a také úhrada části projektu „Úspory energie – budova MěÚ Hanušovice“.⁴⁷ K proplacení faktur došlo v závěru roku 2013, a proto se ještě neprojeví v příjmech města přislíbené dotace k tomuto projektu.

V grafu 3.1 je zřetelné, jak velký podíl na rozpočtu města mělo vyplácení dávek OK NOUZE, zahrnující dávky pomoci hmotné nouze a sociální služby, a DSP, což jsou dávky sociální péče, v grafu jsou vyjádřeny fialovou barvou, skupina 4. Výdaje na veřejnou správu se v roce 2010 snížily a od té doby se drží na téměř stejné úrovni. Optický nárůst v roce 2012 je opět způsoben pouze vypuštěním dávek sociální pomoci z rozpočtů obcí. Z údajů v letech 2012 a 2013 je patrné, že největší podíl na výdajích mají služby pro obyvatelstvo a poté všeobecná veřejná správa. V roce 2013 jsou ve výdajích na všeobecnou veřejnou správu a služby zahrnuty i platby za úsporná opatření na budově městského úřadu, jejich nárůst je oproti roku 2012 o 2,22%. Pokles, více než 700 tis. Kč, zaznamenaly v roce 2013 výdaje na služby pro obyvatelstvo. Více než dvojnásobný růst u výdajů na sociální věci a politiku zaměstnanosti způsobila investice do oprav a udržování ve výši 86 tis. Kč. V ostatních položkách jsou procentní podíly výdajů srovnatelné s rokem 2012. Nejmenší část rozpočtu jde na zemědělství a lesní hospodářství, od

⁴³ MĚSTO HANUŠOVICE. *Závěrečný účet města Hanušovice včetně zprávy auditora za rok 2009*. Hanušovice, 2010.

⁴⁴ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Ekonomika města*. [Online] 7. březen 2011. [Citace: 5. listopad 2013.] http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/ekonomika_mesta/dokumenty_1306840944.pdf.

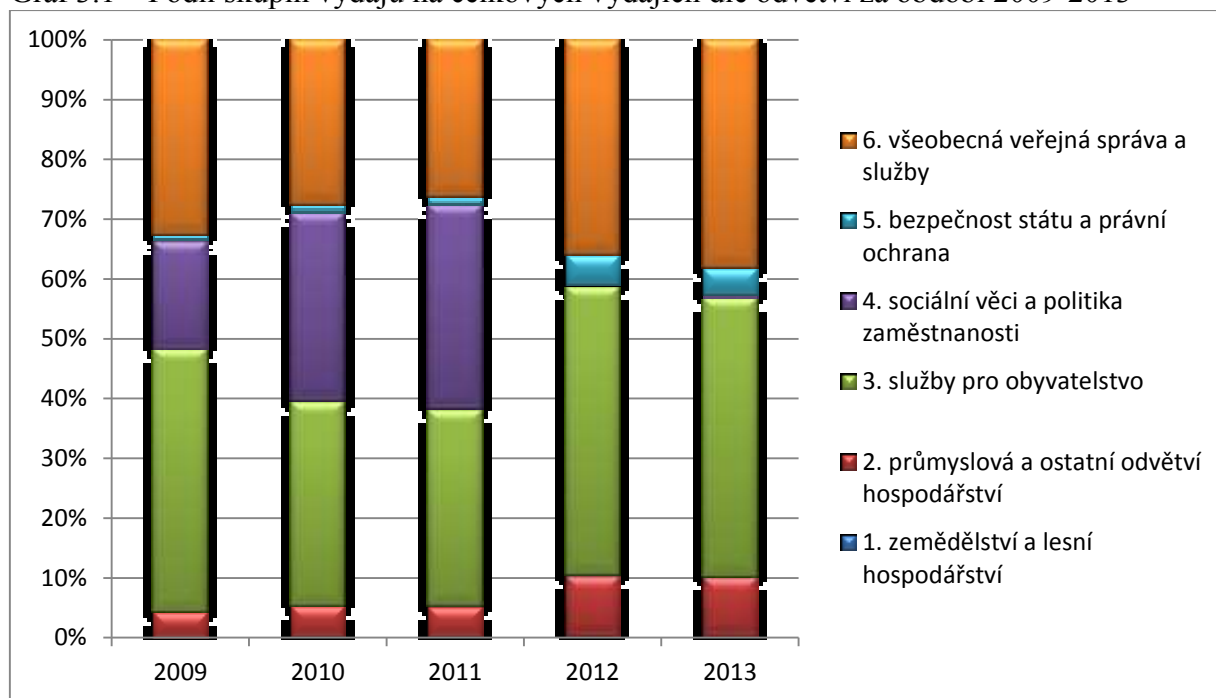
⁴⁵ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Ekonomika města*. [Online] 28. květen 2012. [Citace: 5. listopad 2013.] http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/ekonomika_mesta/dokumenty_1338218568.pdf.

⁴⁶ ÚŘEDNÍ DESKA HANUŠOVICE: *Závěrečný účet města Hanušovice za rok 2012 - návrh*. [Online] 3. červen 2013. [Citace: 5. listopad 2013.] <http://ude.tcssl.cz/hanusovice/?Ekonomika+obce?sejmuto>.

⁴⁷ MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

roku 2012 i sociální věci a politiku zaměstnanosti, a v závěsu se drží bezpečnost státu a právní ochrana.

Graf 3.1 – Podíl skupin výdajů na celkových výdajích dle odvětví za období 2009-2013

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012, souhrnných výdajů za jednotlivé roky poskytnutých městem Hanušovice a MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013.* Hanušovice, 2014.

3.2.3 Financování města Hanušovice

V tabulce 3.4 je uvedené souhrnné financování města Hanušovice za roky 2009-2013. V roce 2009 byla přijata dlouhodobá půjčka ve výši 7.000 tis. Kč, kterou se město zavázalo vyplatit ZKL, a.s. soudcovské zástavní právo po privatizaci domů a bytů tohoto subjektu, půjčka je splatná k 31. 7. 2015. Dále město Hanušovice splácí v souladu se smlouvou úvěr od Komerční banky, a.s., který byl využit na výstavbu 24 bytových jednotek pro příjmově vymezené osoby. Tento úvěr byl splacen k 30. 10. 2012. Posledním závazkem města jsou splátky leasingové smlouvy ŠKOFIN s.r.o.

V grafu 3.2 je ukázán vývoj celkových příjmů a výdajů města za posledních pět let. V roce 2009 vykazovalo město deficit, od roku 2010 je jeho rozpočet přebytkový. Vliv na negativní výsledek v roce 2009 má, již dříve zmiňované, vyplacení soudcovského práva na ZKL, a.s. Vliv na kladný hospodářský výsledek v letech následujících mělo zejména nerealizování finančně náročnějších akcí. Zlepšený výsledek v roce 2013 byl z více jak 70% způsoben změnou

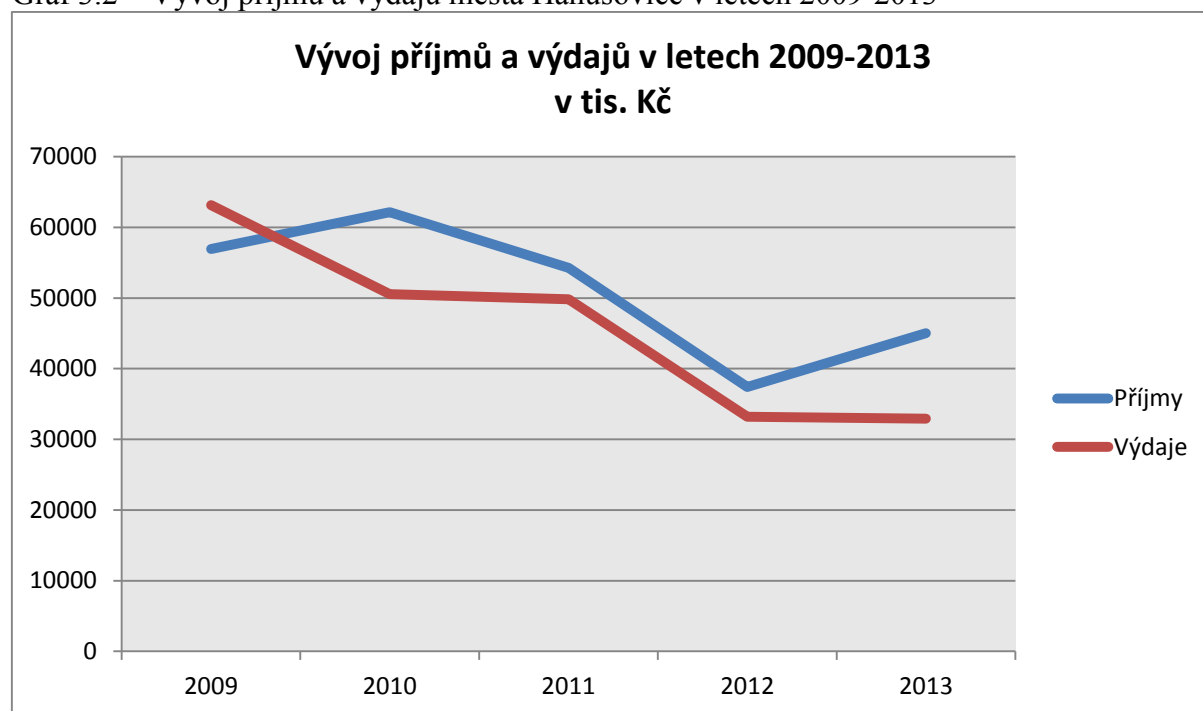
rozpočtového určení daní, kdy byl daňový příjem města o 30,73% vyšší, než schválený rozpočet.⁴⁸ Výše výsledku rozpočtového hospodaření jsou zachyceny v grafu 3.4.

Tabulka 3.4 – Financování města Hanušovice v letech 2009-2013

Financování v tis. Kč	2009	2010	2011	2012	2013
Změna stavu na běžných účtech	546,53	-8 613,39	-1 505,47	-1 544,06	-11 046,57
Přijaté úvěry	7 000,00	-	-	-	-
Splátky úvěrů	-1 324,80	-2 956,80	-2 956,80	-2 661,60	-1 051,14
Financování celkem	6 221,73	-11 570,19	-4 462,27	-4 205,66	-12 097,71

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012 a MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

Graf 3.2 – Vývoj příjmů a výdajů města Hanušovice v letech 2009-2013

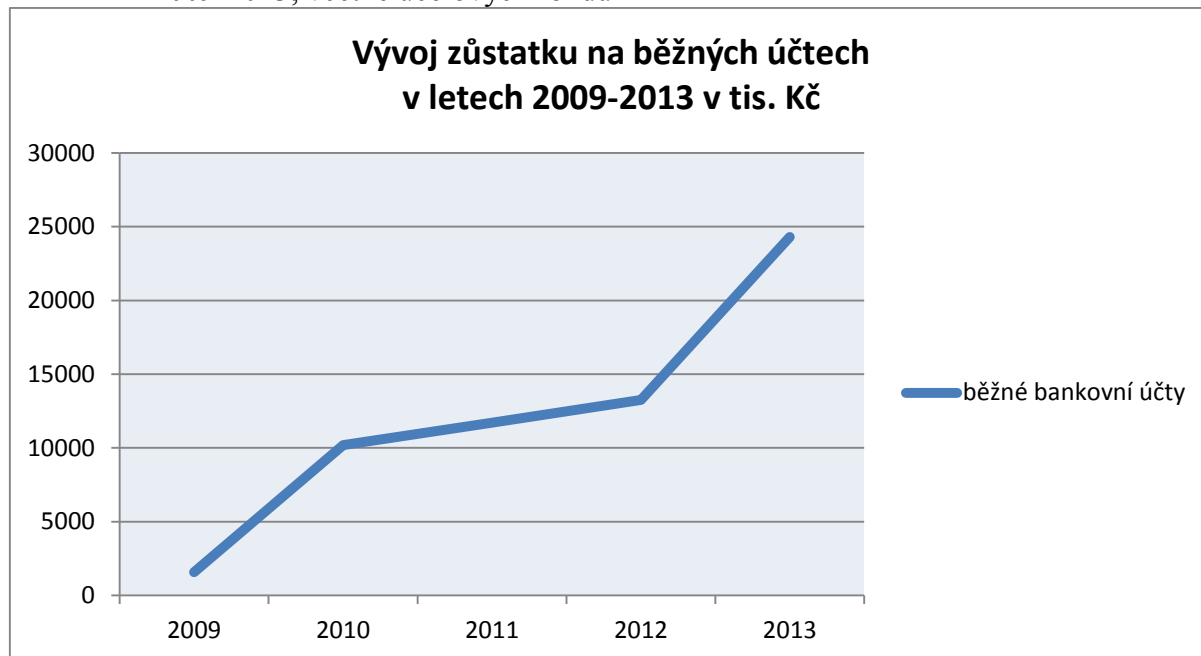
Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012 a MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

V Grafu 3.3 je znázorněn vývoj zůstatků na běžných účtech (příjmový, výdajový, běžný účet) a na účtech účelových fondů (fond rozvoje bydlení a sociální fond). Město Hanušovice zvyšuje zůstatek finančních prostředků na běžných účtech a vytváří si tím rezervu na očekávané

⁴⁸ MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

investiční projekty města. Zůstatek na běžných bankovních účtech města, včetně účtů fondů, je ke dni 31. 12. 2013 ve výši 24 296,25 tis. Kč.

Graf 3.3 – Vývoj zůstatku na běžných bankovních účtech města Hanušovice v letech 2009-2013, včetně účelových fondů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012 a MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

Graf 3.4 – Vývoj výsledku rozpočtového hospodaření města Hanušovice v letech 2009-2013

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Hanušovice z let 2009-2012 a MĚSTO HANUŠOVICE. *Rozvaha územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavená k 12/2013*. Hanušovice, 2014.

Výše dluhové služby se pohybuje mezi 3,5% v roce 2009⁴⁹ až po 7,5% v roce 2012. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům činil v roce 2012 pouze 2,02%.⁵⁰

Město Hanušovice hospodaří v posledních čtyřech letech s kladným výsledkem rozpočtového hospodaření, výše zůstatku na běžných účtech má také vzrůstající tendenci, zadluženost je velmi nízká a město je připraveno na financování i náročnějších akcí.

⁴⁹ MĚSTO HANUŠOVICE. *Závěrečný účet města Hanušovice včetně zprávy auditora za rok 2009*. Hanušovice, 2010.

⁵⁰ MĚSTO HANUŠOVICE. *Soustava informativních a monitorujících ukazatelů za období 12/2012*. Monitoring hospodaření obcí. Hanušovice, 2013.

4 PROJEKT ÚSPORY ENERGIE MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Na 16. jednání Rady města Hanušovice bylo dne 20. 6. 2011 rozhodnuto o realizaci dokončení výměny oken, fasády a klempířských prvků v budoucnu, dle finančních možností města.⁵¹ Dne 5. 3. 2012 na svém 33. jednání Rada města schválila žádost a současně i zpracovatele žádosti o podporu na zateplení, výměnu oken a dveří na budově MěÚ Hanušovice.⁵²

Harmonogram projektu byl stanoven následující:

- přípravné fáze projektu a datum zahájení projektu: 1. 10. 2011,
- předpokládané datum zahájení projektu: 1. 10. 2011,
- předpokládané datum zahájení realizace projektu: 1. 4. 2013,
- předpokládané datum ukončení realizace projektu: 31. 10. 2013,
- předpokládané datum zahájení provozu: 30. 11. 2013.⁵¹

Předmětem projektu je provedení stavebních prací směřujících ke snížení energetické náročnosti budovy městského úřadu města Hanušovice. Jedná se o administrativní budovu v centru obce, která je napojena na technickou infrastrukturu (veřejnou elektrickou síť, kanalizaci, vodovod a plynovod). Budova je dvoupodlažní, částečně podsklepená.

V budově jsou umístěny kanceláře jednotlivých odborů a vedení města Hanušovice. Půdorysně se jedná o budovu tvaru písmene U. Je využívána převážně v pracovní dny.

Postavená je tradiční cihlovou technologií a v 80. letech prošla rekonstrukcí, při které byla rozšířena o přístavbu. Rozšíření je provedeno z lehčených cihel CDm375. Stropní konstrukce jsou z cihelných kleneb a z části z desek Hurdis v ocelových válcovaných profilech. Vedlejší budova má stropy dřevěné, trámové. Střecha je sedlová, o malém sklonu střešních rovin. Vytápění je řešeno plynovým kotlem.

Budova **nesplňuje požadavky normy ČSN 73 0540-2:2011**, neboť nedosahuje požadované hodnoty průměrného součinitele prostupu tepla U_{em} . Nesplňuje ani kritérium na měrný ukazatel spotřeby tepelné energie na vytápění dle vyhlášky č. 194/2007 Sb.⁵³

⁵¹ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Hanušovické noviny*. [Online] 1. srpen 2011. [Cit.: 27. prosinec 2013.] http://www.hanusovice.info/noviny/2011/noviny_2011_08.pdf.

⁵² HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Hanušovické noviny*. [Online] 1. duben 2012. [Cit.: 27. prosinec 2013.] http://www.hanusovice.info/noviny/2012/noviny_2012_04.pdf.

⁵³ MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*.

Vlastníkem budovy je město Hanušovice, které nechalo zpracovat energetický audit v prosinci 2011, z něhož vyplývá, že energetické hospodářství objektu není vyhovující. Objekt byl vyhodnocen jako mimořádně ne hospodárný – kategorie G.

V rámci navrhovaného komplexního **snížení energetické náročnosti** budovy je navrhováno řešení:

1. výměna oken a dveří,
2. zateplení svislého obvodového pláště,
3. zateplení podlahy půdy.

Navrhovaná opatření významně sníží spotřebu energie. Roční úspora energie deklarovaná energetickým auditorem bude činit 414 GJ/rok. Budova bude zařazena do **kategorie C** – vyhovující.⁵⁴

V tabulce 4.1 a v obrázku 4.1 je provedena identifikace místa realizace projektu.

Obrázek 4.1 – Snímek z katastrální mapy s vyznačením dotčené budovy (měřítko volné)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě CÚZK - NAHLÍŽENÍ DO KATASTRU NEMOVITOSTÍ. *Informace o parcele* [Online] 25. prosinec 2013. [Cit.: 25. prosinec 2013.]. http://nahliznidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=9d0IU0mPE0KuJnUQt2BU1na-pGl12de6RZ4hYS9LE4EVia2roXsqaoOfK95-44Cbw5dwnE2vHUwUYlmPdwy5etPCDYh_wB0k_DezxLRWcg_SXGQyjCRdKcOwqzGITTc9aEyvkArfpWn-clINDFVytfxGSjFTXRRAr4iJeegbJ2NJxVNOI2OB9Fm8ezT7ePF3QWxah3uM3U9Y1L6mks4uUWtZNEf6C8LK5W1srW58oKYoxS6cv0_Ey1D4YxVKu75OVJxcCQRuigF8Yo_mk_aMJTFFV0uvQ7L_pR0W0jSf4=.

⁵⁴ MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí.*

Tabulka 4.1 – Místo realizace projektu

Cíle projektu	Snížení spotřeby energie provedením úsporných opatření
Ulice	Hlavní
Č. p.	92
PSC	788 33
Kraj (NUTS III)	Olomoucký
Okres (LAU I)	Šumperk
Obec (LAU II)	Hanušovice
Katastrální území	Hanušovice
Parcelní číslo	Stavební parcela číslo 133 (centrum města)
Výměra	989 m ²
Číslo LV	10001
Vlastník	Město Hanušovice, Hlavní 92, 78833 Hanušovice

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*. CÚZK - NAHLÍŽENÍ DO KATASTRU NEMOVITOSTÍ: *Informace o parcele* [Online] 25. prosinec 2013. [Cit.: 25. prosinec 2013.] http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=9d0IU0mPE0KuJnUQt2BU1na-pGl12de6RZ4hYS9LE4EVia2roXsqaOOOfK95-44Cbw5dwnE2vHUwUYlmpdwy5etPCDYh_wB0k_DezxLRWcg_SXGQyjCRdKcOwqzGITtc9aEyvkArfpWn-ciINDFVytffphxGSjFTXRRAr4iJeegbJ2NJxVNOI2OB9Fm8ezT7ePF3QWxah3uM3U9Y1L6mks4uUWtZNEf6C8LK5W1srW58oKYoxS6cv0_Ey1D4YxVKu75OVJxcCQRuigF8Yo_mk_aMJTFFV0uvQ7L_pR0W0jSf4=.

Rozpočet projektu a vliv na životní prostředí

V roce 2011 si město nechalo zpracovat **nabídkový rozpočet** na revitalizaci administrativní budovy. V tabulce 4.2 jsou shrnuty jeho jednotlivé části a v příloze č. 1 je sestaven kompletní nabídkový rozpočet.

Tabulka 4.2 – Souhrnný nabídkový realizační rozpočet na projekt Úspory energie – budova MěÚ Hanušovice, v Kč

Popis	Cena bez DPH	DPH 20%	Celkem
006: Úpravy povrchu	1 426 155	285 231	1 711 386
009: Ostatní konstrukce a práce	232 759	46 552	279 311
099: Přesun hmot	3 538	708	4 246
713: Izolace tepelné	217 274	43 455	260 729
762: Konstrukce tesařské	42 681	8 536	51 217
764: Konstrukce klempířské	34 406	6 881	41 287
766: Konstrukce truhlářské	836 899	167 380	1 004 279
767: Konstrukce zámečnické	1 977	395	2 372
781: Obklady keramické	2 855	571	3 426
783: Nátěry	8 639	1 728	10 367
784: Malby	63 001	12 600	75 601
VNR: Vedlejší rozpočtové náklady	57 404	11 481	68 885
Celkem	2 927 588	585 518	3 513 106

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*.

Budova bude vytápěna zemním plynem a po realizaci dojde k úspoře 414 GJ/rok, tj. o 65,8%, účinnost zdroje vytápění bude 92%. Průměrný součinitel prostupu tepla U_{em} se sníží na hodnotu 0,423 W/m².K, pokles činí 59,1%. Celkově dojde k zateplení 80,1% obvodových konstrukcí z celkových 859,1 m², 91,8% výplní oken a dveří z celkových 190,5 m² a 100% zateplení vodorovných konstrukcí (střechy, podlahy, stropy) tj. 431,9 m².

Vzhledem k povaze projektu je potřebné si vyjádřit i **vliv na životní prostředí**. Bilance emitovaných látek do ovzduší je znázorněna v tabulce 4.3, ze které je patrné, že dochází k výraznému snížení produkce oxidu uhličitého (CO₂) o 38,9%. Dalšími ukazateli jsou tuhé znečišťující látky (TZL), oxid siřičitý (SO₂), oxidy dusíku vznikající při spalování (NO_x), oxid uhelnatý (CO), emise primárních částic a prekurzorů sekundárních částic (Eps).⁵⁵

Tabulka 4.3 – Ekologické přínosy navrhovaného opatření

Ukazatel vypuštěného znečištění (t/rok)	Stav před realizací	Stav po realizaci	Celkové snížení
TZL	0,002	0,002	0
SO ₂	0,037	0,037	0
NO _x	0,061	0,041	0,02
CO	0,009	0,005	0,004
CO ₂	59,338	36,327	23,011
Eps	0,076	0,058	0,018

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*.

V roce 2013 byly vypsány 2 veřejné zakázky malého rozsahu:

- Ve dnech 27. 7. 2013 až 8. 8. 2013 bylo možné podat nabídky ve veřejné zakázce „**Úspory energie – budova MěÚ Hanušovice – nové výplně otvorů**“ s předpokládanou cenou zakázky 836.899 Kč bez DHP. Zakázku získala firma JUBO okna s.r.o., Polská 4, Česká Ves, s celkovou cenou, včetně DPH 21%, 836.176 Kč. Položkový rozpočet je zachycen v příloze č. 2.⁵⁶
- V termínu 6. 8. 2013 až 22. 8. 2013 bylo vypsáno výběrové řízení u zakázky „**Úspory energie – budova MěÚ Hanušovice – zateplení budovy**“, s předpokládanou cenou zakázky 2.090.689 Kč bez DPH, které vyhrála firma STAVREL s.r.o., Hlavní 137,

⁵⁵ MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*.

⁵⁶ E-ZAKÁZKY: *Profil zadavatele*. [Online] 27. leden 2014. [Cit.: 27. leden 2014.] <http://www.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/5c3f21a7-be86-4642-b721-eda770e580e6/Zakazka/P13V00000003>.

Hanušovice, s celkovou cenou, včetně DPH 21%, 1.471.934 Kč. Položkový rozpočet je vyjádřen v příloze č. 3.⁵⁷

V tabulce 4.4 je vyjádřen souhrnný realizační rozpočet, upravený podle nabídek z výběrových řízení.

Tabulka 4.4 – Nový souhrnný realizační rozpočet na projekt Úspory energie – budova MěÚ Hanušovice, v Kč

Popis	Cena bez DPH	DPH 21%	Celkem
006: Úpravy povrchu	744 130	156 267	900 397
009: Ostatní konstrukce a práce	133 996	28 139	162 135
099: Přesun hmot	1 699	357	2 056
713: Izolace tepelné	182 001	38 220	220 221
762: Konstrukce tesařské	42 681	8 963	51 644
764: Konstrukce klempířské	34 406	7 225	41 631
767: Konstrukce zámečnické	1 977	415	2 392
781: Obklady keramické	2 855	600	3 455
783: Nátěry	4 216	886	5 102
784: Malby	54 162	11 374	65 536
VNR: Vedlejší rozpočtové náklady	14 351	3 014	17 365
Výplně otvorů	691 055	145 121	836 176
Celkem	1 907 529	400 581	2 308 110

Zdroj: Vlastní zpracování na základě JUBO OKNA S.R.O. *Smlouva o dílo č. 173B341 uzavřená podle § 536 a následujících obchodního zákoníku*. Česká Ves a Hanušovice, 2013. STAVREL S.R.O. *Smlouva o dílo*. Hanušovice, 2013.

Pro větší přehlednost jsou v tabulce 4.5 uvedeny finanční úspory, kterých bylo dosaženo díky výběrovým řízením. Celkové realizační náklady se snížily o 34,84% v cenách bez DPH. K největšímu snížení došlo u vedlejších rozpočtových nákladů o celých 75% a v průměru se náklady snižovaly o 26,34%. Ve finančním vyjádření došlo k úspoře 145.844 Kč, bez DPH, u výplní otvorů a o 874.215 Kč, bez DPH, u ostatních stavebních úprav. Celková úspora činí 1.020.059 Kč bez DPH.

⁵⁷ E-ZAKÁZKY: *Profil zadavatele*. [Online] 27. leden 2014. [Cit.: 27. leden 2014.] <http://www.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/5c3f21a7-be86-4642-b721-eda770e580e6/Zakazka/P13V00000002>.

Tabulka 4.5 – Finanční úspory v realizačním rozpočtu po výběrových řízeních na projekt
Úspory energie – budova MěÚ Hanušovice, v Kč, ceny bez DPH

Popis	Původní cena	Nová cena	Úspora	Úspora v %
Úpravy povrchu	1 426 155	744 130	682 025	47,82
Ostatní konstrukce a práce	232 759	133 996	98 763	42,43
Přesun hmot	3 538	1 699	1 839	51,98
Izolace tepelné	217 274	182 001	35 273	16,23
Konstrukce tesařské	42 681	42 681	0	0,00
Konstrukce klempířské	34 406	34 406	0	0,00
Konstrukce zámečnické	1 977	1 977	0	0,00
Obklady keramické	2 855	2 855	0	0,00
Nátěry	8 639	4 216	4 423	51,20
Malby	63 001	54 162	8 839	14,03
Vedlejší rozpočtové náklady	57 404	14 351	43 053	75,00
Výplně otvorů	836 899	691 055	145 844	17,43
Celkem	2 927 588	1 907 529	1 020 059	34,84

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*. JUBO OKNA S.R.O. *Smlouva o dílo č. 173B341 uzavřená podle § 536 a následujících obchodního zákoníku*. Česká Ves a Hanušovice, 2013. STAVREL S.R.O. *Smlouva o dílo*. Hanušovice, 2013.

Dne 30. září 2013 město Hanušovice **podepsalo smlouvy o dílo** s oběma dodavateli. Ve dnech 25. 11. až 6. 12. 2013 došlo k realizaci výměny výplní otvorů. Následná část zateplení budovy je plánovaná na jaro 2014, s termínem dokončení do 30. 5. 2014.

5 NÁVRH FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

Financování projektu lze realizovat z těchto zdrojů:

- EPC a program EFEKT,
- komerční úvěr,
- Operační program Životní prostředí,
- program Zelená úsporám,
- Státní fond životního prostředí,
- vlastní zdroje.

5.1 Financování pomocí Operačního programu Životní prostředí a ze Státního fondu životního prostředí

Tato varianta představuje financování pomocí vlastních prostředků, podpory ze Státního fondu životního prostředí a z Operačního programu Životní prostředí.

Žádost na podporu z **Operačního programu Životní prostředí** byla podána v dubnu roku 2012, v rámci 35. výzvy. V rámci prioritní osy 3 – Dotace na udržitelné využívání zdrojů energie, na kterou jsou vyčleněny finanční prostředky ve výši téměř 673 miliónů eur z Fondu soudržnosti. Součástí této žádosti je i požadavek na podporu ze **Státního fondu životního prostředí**. Cílem podpory je snížení spotřeby energie, zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie při výrobě tepla a další. Podporovaná oblast 3.2 zahrnuje realizaci úspor energie a využití odpadního tepla u nepodnikatelské sféry, kam také město svou povahou patří. Výše dotace je stanovena maximálně do 90% celkových způsobilých veřejných výdajů projektu a minimální způsobilé výdaje jsou stanoveny na 300.000 Kč. Projekt města Hanušovice patří do realizace úspor energie, zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov.⁵⁸ Kromě realizačních výdajů, zahrnují i náklady na propagaci, rozpočtovou rezervu, přípravu a také technický dozor. Výše nákladů, členěná dle typu nákladů, je vyčíslena v tabulce 5.1.

Žadatelem je město Hanušovice, jako právnická osoba, IČ 00302546, která není plátcem DPH. Účtuje v soustavě podvojného účetnictví a její předmět činnosti je výkon veřejné správy podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů na území města Hanušovice. Město nemá živnostenské oprávnění ve vztahu k předmětu podpory. Statutárním

⁵⁸ OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: *Prioritní osa 3*. [Online] 4. listopad 2013. [Cit.: 4. listopad 2013.] <http://www.opzp.cz/sekce/369/prioritni-osa-3/>.

zástupcem žadatele je paní starostka Ivana Vokurková a kontaktní osobou je pan místostarosta Ing. František Winter. Žadatel je vlastníkem předmětu podpory.⁵⁹

Tabulka 5.1 – Členění typů nákladů včetně DPH 20%, v Kč

Charakter zakázky	Způsobilé výdaje	%
Realizace	3 513 106	99,32
Propagace	24 000	0,68
Přímé realizační výdaje celkem	3 537 106	100,00
Rozpočtová rezerva	70 000	1,98
Projektová příprava	105 000	2,97
Technický a autorský dozor	39 600	1,12
Vedlejší náklady celkem	214 600	-
Celkové náklady	3 751 706	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí.*

V tabulce 5.2 je vyjádřena skladba financování projektu. Jsou zde zachyceny způsobilé a nezpůsobilé výdaje a výše podpor z jednotlivých programů, včetně rozčlenění do jednotlivých let.

Zdroje žadatele, vzhledem k projektu, jsou vyčísleny ve výši 1.099.671 Kč. Nezpůsobilé výdaje 805.000 Kč jsou úspory provozních nákladů za pětileté období udržitelnosti projektu. Celková roční úspora provozních nákladů (včetně DPH) činí 161.000 Kč, provozní náklady po realizaci budou 178.000 Kč. Životnost projektu je 30 let a celková měrná investiční náročnost na snížení CO_2 bez DPH $t/CO_2/rok$ činí 165.485 Kč.

Tabulka 5.2 – Skladba financování projektu včetně DPH 20%

Skladba financování projektu	Kč	%	2012	2013	Schválené
Celkové výdaje na projekt	3 751 706		105 000	3 646 706	3 751 706
Celkové nezpůsobilé výdaje	805 000		22 530	782 470	829 000
Celkové způsobilé veřejné výdaje	2 946 706	100	82 470	2 864 236	2 922 706
Podpora z Fondu soudržnosti	2 504 700	85	70 100	2 434 600	2 484 300
Spolufinancování ze zdrojů státního rozpočtu – Státní fond životního prostředí	147 335	5	4 123	143 212	146 135
Podpora OP Životní prostředí celkem	2 652 035	90	74 223	2 577 812	2 630 435
Spolufinancování - ze zdrojů obecních rozpočtů	294 671	10	8 247	286 424	292 271

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí.* OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: Úplný přehled podpořených projektů. [Online] 27. leden 2014. [Cit.: 27. leden 2014.] <http://www.opzp.cz/sekce/526/0/17499017/uspory-energie---budova-meu-hanusovice/>.

⁵⁹ MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí.*

Žádost o podporu byla schválena a podepsána ministrem životního prostředí panem Tomášem Chalupou dne 12. 3. 2013, na základě doporučení 29. řídicího výboru.⁶⁰ Při schvalovacím procesu došlo k přesunutí propagace do neuznatelných nákladů a tím pádem ke změně výše podpor a spoluúčasti města.

Vzhledem ke snížení realizační ceny, díky výběrovým řízením, která proběhla v měsíci červenci a srpnu roku 2013, došlo ke změně výše požadovaných podpor. **Nová skladba financování projektu**, včetně výše podpor, je znázorněna v tabulce 5.3.

Tabulka 5.3 – Skladba financování projektu po výběrových řízeních, v Kč

Skladba financování projektu	Původní	%	Nové	%
Celkové výdaje na projekt	3 751 706		2 450 710	
Celkové nezpůsobilé výdaje	829 000		805 000	
Celkové způsobilé veřejné výdaje	2 922 706	100	1 645 710	100
Podpora z Fondu soudržnosti	2 484 300	85	1 398 853	85
Spolufinancování ze zdrojů SR – SFŽP	146 135	5	82 286	5
Podpora OP Životní prostředí celkem	2 630 435	90	1 481 139	90
Spolufinancování - ze zdrojů obecních rozpočtů	292 271	10	164 571	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí - aktualizovaná*. OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: Úplný přehled podpořených projektů. [Online] 27. leden 2014. [Cit.: 27. leden 2014.] <http://www.opzp.cz/sekce/526/0/17499017/uspory-energie---budova-meu-hanusovice/>.

Nová celková cena projektu je 2.450.710 Kč, úspora 805.000 Kč, způsobilé výdaje činí 1.645.710 Kč, což je 67,15% celkových nákladů projektu. Náklady na úsporu 1 GJ jsou 5.919,59 Kč. Ze způsobilých výdajů je 10% financováno ze zdrojů města, což je 164.571 Kč. Náklady přenesené na město v součtu činí 969.571 Kč, odpovídajícím 39,56% celkových nákladů. Při úspoře 161.000 Kč/rok se městu investice vrátí za 6 let a 8 dnů.⁶¹

V tabulce 5.4 je sestaven rozpočet dle typů nákladů, včetně DPH a je zde vyjádřena finanční úspora. Vzhledem k tomu, že k 1. 1. 2012 se zvýšila sazba DPH z 20 na 21%, jsou úspory zdánlivě nižší, než u cen uváděných bez DPH.

Propagace je nezpůsobilými výdaji a byla z financování projektu vyřazena. Bude provedena formou informační tabule a náklady na její zhotovení budou v minimální výši a placeny přímo

⁶⁰ HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Hanušovické noviny*. [Online] 3. duben 2013. [Cit.: 27. prosinec 2013.] http://www.hanusovice.info/noviny/2013/noviny_2013_04.pdf.

⁶¹ MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí - aktualizovaná*.

z finančních prostředků města. Vzhledem k uzavření smluv o dílo byla zcela vypuštěna rozpočtová rezerva.

Tabulka 5.4 – Nové členění typů nákladů včetně DPH 21% a finanční úspora, v Kč

Charakter zakázky	Původní způsobilé výdaje	%	Nové způsobilé výdaje	%	Úspora	%
Realizace	3 513 106	99,32	2 308 110	100,00	1 204 996	34,30
Propagace	24 000	0,68	0	0	24 000	100,00
Přímé realizační výdaje celkem	3 537 106	100,00	2 308 110	100,00	1 228 996	34,75
Rozpočtová rezerva	70 000	1,98	0	0	70 000	100,00
Projektová příprava a technický dozor	144 600	4,09	142 600	6,17	2 000	1,38
Vedlejší náklady celkem	214 600	-	142 600	-	72 000	33,55
Celkové náklady	3 751 706	-	2 450 710	-	1 300 996	34,68

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*. MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí - aktualizovaná*. JUBO OKNA S.R.O. *Smlouva o dílo č. 173B341 uzavřená podle § 536 a následujících obchodního zákoníku*. Česká Ves a Hanušovice, 2013. STAVREL S.R.O. *Smlouva o dílo*. Hanušovice, 2013.

Město bude hradit faktury z vlastních prostředků a po realizaci, dojde k proplacení poměrných částí z Operačního programu Životní prostředí a Státního fondu životního prostředí. Na financování projektu si město nebude brát žádný komerční úvěr.

5.2 Financování pomocí programu Zelená úsporám

Při financování projektu na úspory energie se každému jako první vybaví program Zelená úsporám. Zabývá se podporou na instalaci zdrojů vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie, investicemi do energetických úspor při rekonstrukcích a v novostavbách. Je zaměřen i na veřejné budovy, tedy na budovy, jejichž vlastníkem je obec, město, příspěvkové organizace a organizační složky obcí, krajů a další.⁶²

Finanční prostředky na program se získávají zejména prodejem tzv. emisních kreditů Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů, další jsou zdroje z účtu na podporu sběru a zpracování autovraků a u veřejných budov i prostředky z vládní rozpočtové rezervy odpovídající výnosům z dražeb povolenek zbývajících v rezervě pro nové účastníky. Prostředky mohou být čerpány v průběhu celého období od vyhlášení programu do 30. listopadu 2014. O

⁶² ZELENÁ ÚSPORÁM: *Zelená úsporám pro budovy veřejného sektoru*. [Online] 5. únor 2014. [Cit.: 5. únor 2014.] <http://verejne-budovy.zelenausporam.cz/cz/>.

podporu bylo možné žádat před realizací a i po ní, ovšem nebylo možné žádat o dotace na opatření dokončená před vyhlášením programu Zelená úsporám.

Maximální výše podpory činí 90% celkových způsobilých výdajů, nejvýše 200 mil. Kč pro jednoho žadatele. Minimální způsobilé výdaje jsou vymezeny částkou 300.000 Kč.

Podat žádost o dotace bylo možné v termínu od 19. července do 31. srpna 2010.⁶³ Po přerušení přijímání žádostí v roce 2010, které bylo způsobeno velkým zájmem, mohla města a obce obnovit své požadavky na dotace v roce 2012, neboť bylo uvolněno prvních 200 milionů korun ve prospěch tohoto sektoru. Podporovány byly především školy, mateřské školy, pečovatelské domy pro seniory a zdravotnická zařízení.

Žadatelé mohli čerpat finance buď z programu Zelená úsporám, nebo prostřednictvím 35. výzvy Operačního programu Životní prostředí, prioritní osy 3, oblast podpory 3.2. Podat žádost bylo umožněno v obou programech, ovšem při přiznání dotace z jednoho programu se žadatel automaticky vyřazuje z programu druhého. Nelze čerpat dotaci na jeden projekt dvakrát.⁶⁴

Nyní je otevřen program **Nová zelená úsporám**, kde zatím není možné žádat o podporu pro veřejné budovy, i když se s ní v budoucnu počítá. Podmínky i výše podpory budou obdobné jako u Operačního programu Životní prostředí.⁶⁵

Město Hanušovice nesplnilo základní podmínku podání žádosti do 31. srpna 2010, a proto si nemohlo zažádat v roce 2012 o podporu svého projektu.

5.3 Financování pomocí komerčního úvěru

Nízké úrokové sazby přímo vybízejí k financování pomocí komerčního úvěru a nabízí se velmi mnoho variant. Mohlo by se zažádat o půjčku na celý projekt nebo jeho poměrnou část. **Pro analýzu byly zvoleny 2 varianty:**

- komerční účelový úvěr ve výši 2.450.710 Kč (celkové náklady),
- komerční účelový úvěr ve výši 969.571 Kč (náklady bez dotace).

V měsíci únoru došlo k oslovení 5 komerčních bank. Ihned na informativní schůzce bylo zjištěno, že Raiffeisenbank se nezaměřuje na úvěrování měst a nemohou poskytnout indikativní

⁶³ ZELENÁ ÚSPORÁM: *Zelená úsporám pro budovy veřejného sektoru*. [Online] 5. únor 2014. [Cit.: 5. únor 2014.] <http://verejne-budovy.zelenausporam.cz/cz/>.

⁶⁴ ZELENÁ ÚSPORÁM: *Aktuality*. Čerpání dotací na úspory energií ve veřejných budovách z programu Zelená úsporám startuje. [Online] 29. květen 2012. [Cit.: 5. únor 2014.] <http://verejne-budovy.zelenausporam.cz/cz/aktuality/cerpani-dotaci-na-uspory-energii-ve-verejnych-budovach-z-programu-zelena-usporam-startuje/>.

⁶⁵ NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM 2013: *Oficiální web programu*. [Online] 5. únor 2014. [Cit.: 5. únor 2014.] <http://www.nzu2013.cz/>.

nabídku. Spolupráci nenabídla i Česká spořitelna. Ta se sice zabývá úvěry pro municipality, ale bohužel, nebyla ochotna zpracovat indikativní nabídky na úvěr. Potřebná data byla získána od Československé obchodní banky, GE Money bank a od Komerční banky (zde pouze na nabídku úvěru bez dotace).

Podmínky pro získání úvěru jsou ve všech bankách podobné. Jedná se zejména o doložení originálů, případně notářsky ověřených kopií listin:

- zápisu z ustavujícího zasedání obecního zastupitelstva o volbě starosty a jeho zástupce, způsob jejich podepisování včetně razítka;
- zápis, ze kterého je zřejmé, že obecní zastupitelstvo schválilo přijetí úvěru;
- schválený rozpočet na příslušný rok aktuální k datu žádosti o úvěr a účetní závěrku za uplynulý rok, přezkoumanou krajským úřadem nebo auditorem;
- finanční výkaz Fin 2-12 M, rozvahu Úč OÚPO 3-02, výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 a přílohu organizačních složek státu a jejich příspěvkových organizací Úč OÚPO 4-02 za poslední uzavřené účetní období;
- stručný popis účelu, nákladů, zajištění zdrojů. V případě dotací také informace o stavu žádosti, smlouvy o přijetí dotace;
- potvrzení o bezdlužnosti vůči státu a zdravotním pojišťovnám;
- prohlášení o vazbách k jiným subjektům;
- přehled čerpání a splátek úvěrů podle uzavřených smluv a přehled pohledávek a závazků z obchodního styku;
- další přílohy, které mohou být využity k prokázání ekonomické a finanční způsobilosti žadatele;
- doklady k navrhovanému zajištění úvěru.⁶⁶

Vzhledem k tomu, že nabídky jsou jen indikativní a pro jednoduché srovnání, byl požadován úvěr se **splatností na 5 let a fixní výší úroků** s anuitní výší splátky po celou dobu splácení.

U Československé obchodní banky, a.s. by se jednalo o čerpání účelového úvěru s roční úrokovou sazbou ve výši 1,89%. Výše splátek by činila 44.251 Kč/měsíc u úvěru na 2.450.710 Kč, celkem by město zaplatilo 2.655.060 Kč a návratnost by byla 16 let 5 měsíců a 29 dní. U

⁶⁶ ČSOB: *Účelový úvěr klientům komunální sféry*. [Online] 13. únor 2014. [Cit.: 13. únor 2014.] <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Municipality-a-neziskove-organizace/Uvery/Stranky/Ucelovy-uver-klientum-komunalni-sfery.aspx>.

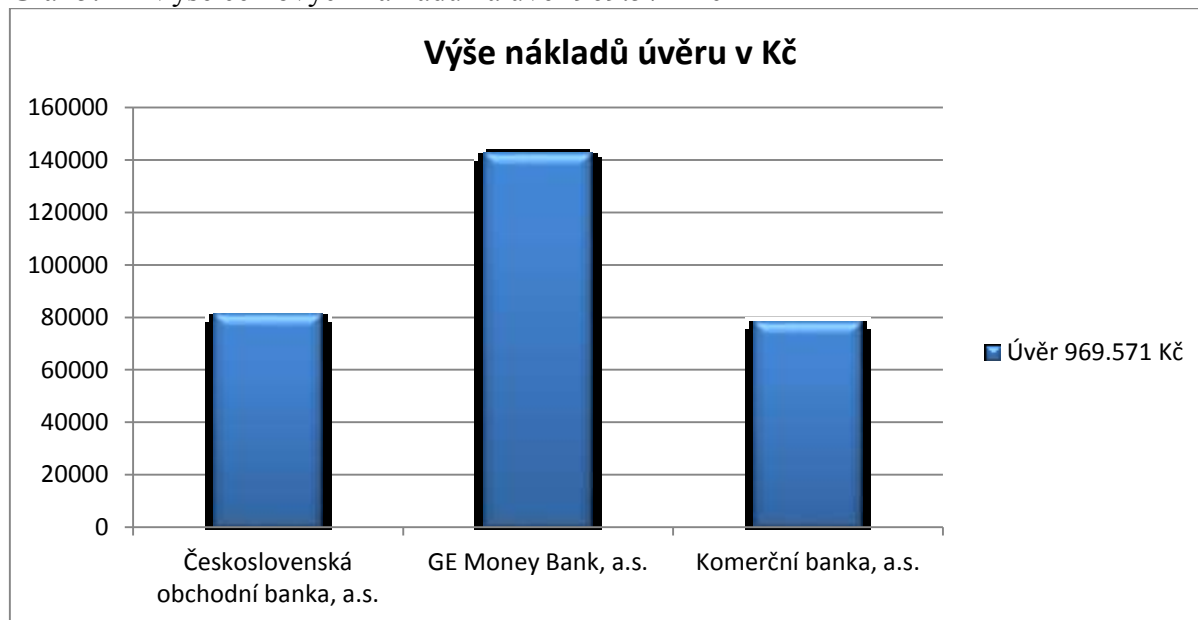
druhé varianty úvěru na 969.571 Kč je měsíční splátka, včetně poplatků, 17.513 Kč, celkem by se zaplatilo 1.050.780 Kč a návratnost by byla 6 let 6 měsíců a 12 dní.⁶⁷

U GE Money Bank, a.s. činí roční úroková sazba u úvěru ve výši 2.450.710 Kč 4,8%, měsíční splátka by byla 45.689 Kč + 200 Kč/měsíc za poplatky vedení účtu a jednorázová platba při zřízení úvěru činí 5.000 Kč. Celkově by město zaplatilo 2.758.340 Kč včetně poplatků. Návratnost by byla 17 let 1 měsíc a 18 dnů. U druhé varianty úvěru ve výši 969.571 Kč činí roční úroková sazba 4,9%, měsíční splátka byla určena ve výši 18.253 Kč a měsíční poplatky i poplatek za zřízení účtu jsou stejné. Celkově by se uhradilo 1.112.180 Kč a investice by se mu navrátila za 6 let 11 měsíců a 1 den.⁶⁸

Komerční banka, a.s. učinila indikativní nabídku pouze na částku podílu města bez dotace. Výše střednědobého investičního úvěru by byla 969.571 Kč, roční úroková sazba je 2,75%, měsíční splátka by byla 17.315 Kč, poplatek za vedení účtu 150 Kč měsíčně a poplatek za vyřízení úvěru by byl 0 Kč. Celkové úrokové náklady by činily 69.329 Kč. Město by za 5 let zaplatilo, včetně poplatků, 1.047.900 Kč a návratnost by byla 6 let, 6 měsíců a 6 dní.⁶⁹

Souhrn nákladů úvěru na 969.571 Kč je znázorněn v grafu 5.1. V nákladech jsou zahrnuty veškeré výdaje spojené s pořízením a vedením komerčního úvěru.

Graf 5.1 – Výše celkových nákladů na úvěr 969.571 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě ŠEFLOVÁ, Monika. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 2014. ČSOB, a.s. KAMLEROVÁ, Xenie. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 2014. GE Money Bank, a.s. BARGELOVÁ, Miroslava. *Indikativní nabídka investičního úvěru*. Šumperk, 2014. KB, a.s.

⁶⁷ ŠEFLOVÁ, Monika. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 2014. ČSOB, a.s.

⁶⁸ KAMLEROVÁ, Xenie. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 2014. GE Money Bank, a.s.

⁶⁹ BARGELOVÁ, Miroslava. *Indikativní nabídka investičního úvěru*. Šumperk, 2014. KB, a.s.

V případě, že by se město rozhodlo pro financování pomocí úvěru, vypsaloby veřejnou zakázku na poskytnutí služby a je pravděpodobné, že by se řízení zúčastnilo více bank a úroková sazba a náklady úvěru by mohly být ještě nižší. Návratnost se prodlouží, ale městu zůstanou volné finanční prostředky pro další investice a částka splátek příliš nezatíží městský rozpočet. Dle poskytnutých indikativních nabídek je nejvýhodnější čerpat úvěr od Komerční banky, a.s.

Další možností je financování pomocí úvěru od nebankovní společnosti. Nyní město čerpá neobvyklou dlouhodobou půjčku od firmy STAVREL, v.o.s. Hanušovice s roční úrokovou sazbou 3%.⁷⁰

5.4 Financování z vlastních prostředků města

Jednou z možností je financování celého projektu z vlastních zdrojů. Z analýzy hospodaření je zřejmé, že by město mělo dostatek vlastních finančních prostředků. Ke dni 31. 12. 2012 byl zůstatek na běžných účtech ve výši 13.249,68 tisíc Kč a ke dni 31. 12. 2013 byl zvýšen na 24.296,25 tis. Kč. Při úhradě celého projektu pouze z vlastních prostředků, tj. 2.450,71 tis. Kč by se město připravilo o část 10,1 % svých finančních rezerv. Město sice v posledních čtyřech letech končí hospodaření s rozpočtovým přebytkem, v průměru ve výši 8.123,97 tis. Kč, avšak jeho výše se postupem let snižovala a byla způsobena zejména odložením realizace projektu „Zlepšení kvality vod horního povodí řeky Moravy – II. fáze“ a nečerpáním rezerv na předškolní zařízení a pečovatelskou službu.⁷¹ Zvýšení v roce 2013 bylo způsobeno, již zmiňovanými, změnami v rozpočtovém určení daní. Je pravděpodobné, že město se zvýšenými prostředky v následujících letech již bude počítat a navyšování zůstatků na běžných účtech nebude tak výrazné. Peníze vázané v projektu by město nemohlo využít k financování dalších plánovaných projektů a vzhledem k možnostem, které nabízí Státní fondy a Operační programy, by byl i ne hospodárný. Návratnost této varianty by byla přes 15 let.

5.5 Financování pomocí EPC a programu EFEKT

EPC je zkratka anglického názvu Energy Performance Contracting, což se volně překládá jako **energetické služby se zárukou**. Jako hlavní charakteristiku lze uvést, že jde o zaručení předpokládaného snížení spotřeby energie s úsporou nákladů, které jsou použity na splácení původní investice. Garanci minimálních úspor zajišťuje poskytovatel na své riziko. Hlavní

⁷⁰ ÚŘEDNÍ DESKA HANUŠOVICE: *Závěrečný účet města Hanušovice za rok 2012 - návrh*. [Online] 3. červen 2013. [Citace: 5. listopad 2013.] <http://ude.tcssl.cz/hanusovice/?Ekonomika+obce?sejmuto>.

⁷¹ ÚŘEDNÍ DESKA HANUŠOVICE: *Závěrečný účet města Hanušovice za rok 2012 - návrh*. [Online] 3. červen 2013. [Citace: 5. listopad 2013.] <http://ude.tcssl.cz/hanusovice/?Ekonomika+obce?sejmuto>.

předností je nezatížení rozpočtu, neboť investice zajišťuje dodavatel. Získáním nových technologií dochází ke zhodnocení majetku a zlepšení životního prostředí.⁷²

Specializovaným poskytovatelem služby je firma, která se také označuje jako ESCO (Energy Services Company). Realizuje energeticky úsporná opatření, včetně souvisejících nákladů a za dosažení úspor ve spotřebě se zákazníkovi smluvně zaručí. Zákazník poté firmě splácí ve smluvně dohodnutých pravidelných splátkách náklady na instalaci, na zajištění financování (v podobě finančních nákladů za dlouhodobý odklad splátek zápůjčního kapitálu) a náklady na služby spojené s energetickým managementem. Obvykle jsou veškeré úhrady kryty přímo dosaženými přínosy z úspor energie.⁷³

Tato metoda se zabývá komplexním úsporným opatřením, tedy nejenom stavebního charakteru, ale i zlepšením technologického vybavení budov. Mezi opatření stavebního charakteru lze zařadit zateplení obvodových stěn, střechy, výměnu okenních a dveřních výplní. Za technologické vybavení budov se považuje zejména výměna tepelného zdroje za zdroj s vyšší účinností, instalace nových systémů regulace, modernizace rozvodů apod. Komplexní kombinovaná rekonstrukce zahrnuje ještě navíc i následnou péči o vhodné vytápění objektů, v podobě energetického managementu.

Tato metoda není vhodná pro financování pouze stavebně-konstrukčních úprav, protože návratnost těchto investic je poměrně dlouhá a zásahy jsou definitivní bez reakce na vnější a vnitřní podmínky. Velmi často se uplatňují kombinace s dotačními prostředky. Stavební prvky bývají řešeny pomocí dotačních programů (Zelená úsporám, OP Životní prostředí, Státní fond životního prostředí) a technologické části metodou EPC. Tímto dochází k synergickému efektu optimálního snížení spotřeby energie, které je garantováno poskytovatelem projektu po dobu 8 až 10 let.

Financování projektu EPC má dvě základní varianty. Přímý vztah zákazníka s firmou, kdy zákazník není v kontaktu se zdrojem financí, vše je zajišťováno firmou ESCO a ta také nese riziko úspěšnosti celého projektu. Nepřímý vztah zákazníka s firmou energetických služeb, kdy firma poskytuje pouze záruky za sjednaný objem úspor.⁷³

⁷² GREEN ENERGY: *Metoda EPC - poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem, energetické služby se zárukou*. [Online] 4. březen 2014. [Cit.: 4. březen 2014.] <http://www.gei.cz/metoda-epc-poskytovani-energetickych-sluzeb-se-zarucenym-vysledkem-energeticke-sluzby-se-zarukou>.

⁷³ STŘEDISKO PRO EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE, O.P.S.: *Možnosti realizace komplexně řešených energeticky úsporných projektů v budovách ve státním sektoru*. [Online] 12. únor 2014. [Cit.: 4. březen 2014.] http://www.svn.cz/assets/files/informacni-materialy/2014/publikace_epc-a-dotace-na-zatepleni_seven%281%29.pdf.

Kromě již uvedených programů Zelená úsporám, Nová zelená úsporám, OP Životní prostředí a dotací ze Státního fondu životního prostředí lze u metody EPC využít i dotací z **programu EFEKT**. Podpora je určena pro vlastníky budov z řad obcí, měst a krajů, kteří využijí metodu EPC, případně kombinaci se stavebně-konstrukčními prvky. Prostředky mohou být využity na financování podrobné analýzy, jejímž výsledkem je vyhodnocení vhodnosti objektu pro realizaci projektu a vyčíslení úspor. Výběr poskytovatele služby EPC se provádí pomocí výběrového řízení.⁷⁴

Město Hanušovice se rozhodlo pouze pro stavebně-konstrukční úpravy, a proto **nemůže využít metodu EPC**. V případě zájmu investovat i do technologicky úsporných zařízení se jeví tato metoda jako vhodná.

5.6 Alternativní úspory a možnosti financování

Dalšími možnostmi jak ušetřit finanční prostředky jsou například:

- **Změna dodavatele zemního plynu.** Finanční náklady na úsporu by byly zanedbatelné a i úspora by jim odpovídala. Městským dodavatelem je firma SATEZA, a.s., která patří k nejlevnějším na trhu. Firma zajišťuje pro město veškeré dodávky tepla pro městské stavby.
- **Alternativní způsoby vytápění.** Zde by zajisté došlo k vyšší finanční úspoře, než jen u zateplení budovy, ale náklady na pořízení zdroje vytápění by byly vysoké. Určitě může město do budoucna uvažovat i nad alternativními zdroji vytápění, ale vzhledem k poloze města a vzniklé úspoře se pro něj, zatím, tato varianta nejeví tak rentabilní, jako pouhé zateplení obvodových částí budovy.

Mezi zdroje financování se řadí také dary a případně i veřejné sbírky. Tyto sice městu nepřinášejí téměř žádné náklady, ale možnost zajistit pomocí sbírky nebo darů takto rozsáhlý projekt se jeví jako nereálná. Zejména s ohledem na dnešní finanční situace firem a občanů.

5.7 Přehled variant financování projektu

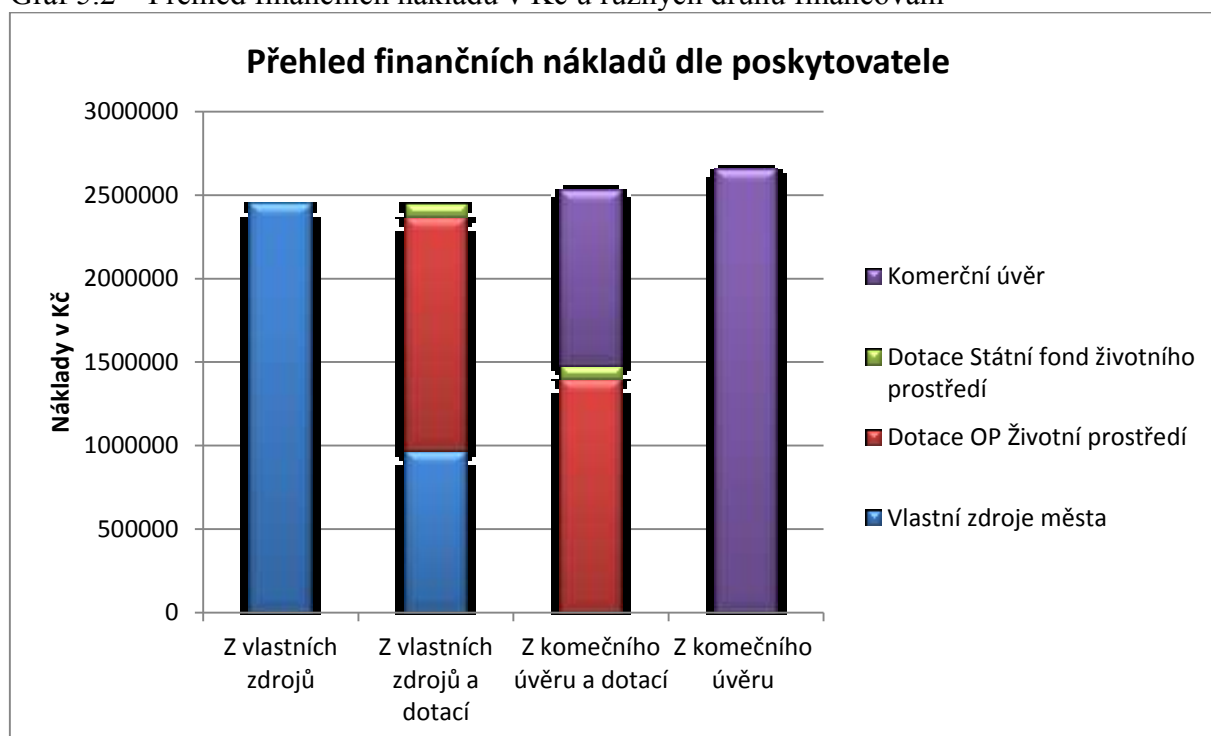
V kapitole 5.1 až 5.5 došlo k uvedení možností financování projektu a po vyřazení nereálných nebo nerealizovatelných způsobů zůstaly tyto varianty a jejich kombinace:

⁷⁴ STŘEDISKO PRO EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE, O.P.S.: *Možnosti realizace komplexně řešených energeticky úsporných projektů v budovách ve státním sektoru*. [Online] 12. únor 2014. [Cit.: 4. březen 2014.] http://www.svn.cz/assets/files/informacni-materialy/2014/publikace_kombinace-epc-a-dotace-na-zatepleni_seven%281%29.pdf.

- z vlastních zdrojů,
- z Operačního programu Životní prostředí,
- ze Státního fondu životního prostředí,
- z komerčního úvěru.

V grafu 5.2 jsou znázorněny možnosti financování podle druhu poskytovatele finančních prostředků a v grafu 5.3 je uvedena návratnost finančních prostředků vzhledem k úspoře 161.000 Kč/rok. U komerčních úvěrů byla zvolena vždy nejvýhodnější nabídka.

Graf 5.2 – Přehled finančních nákladů v Kč u různých druhů financování

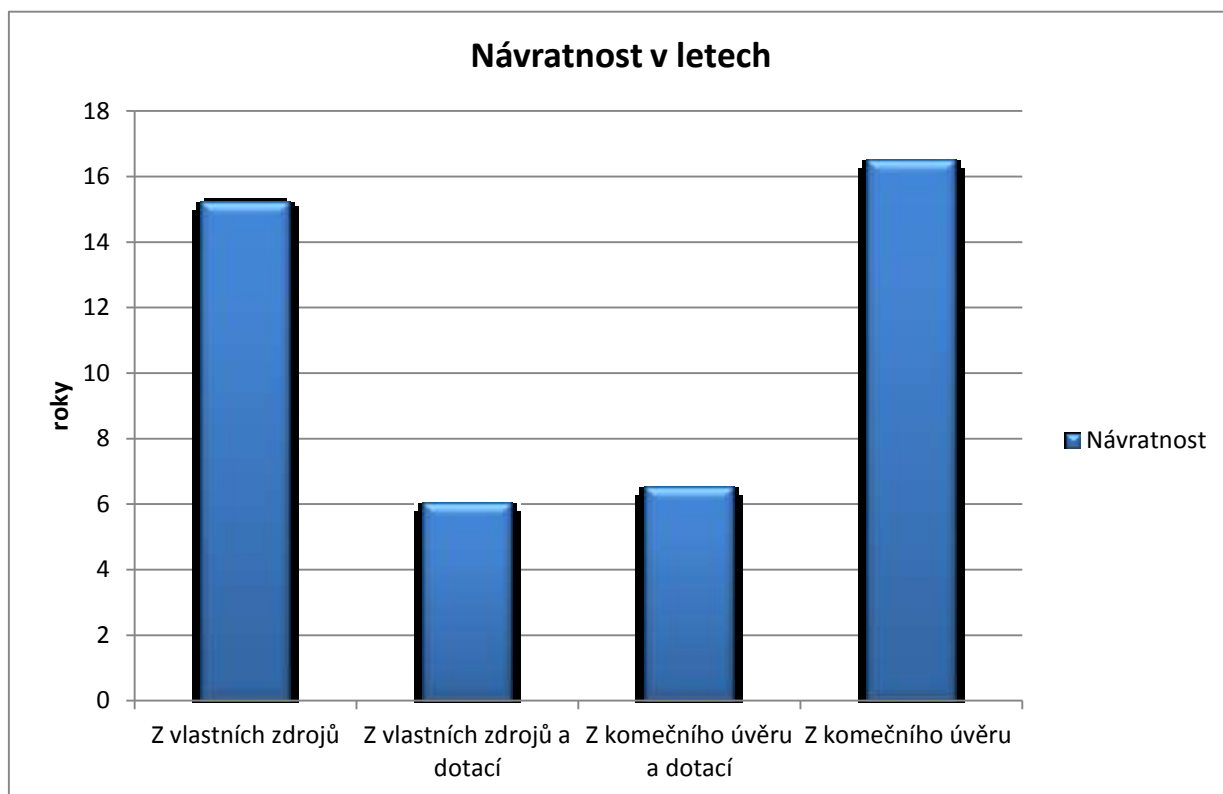

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí - aktualizovaná*. BARGELOVÁ, Miroslava. *Indikativní nabídka investičního úvěru*. Šumperk, 2014. KB, a.s. ŠEFLOVÁ, Monika. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 2014. ČSOB, a.s.

Při zaměření se pouze na výši finančních prostředků a návratnost je nejvhodnější variantou ta, kterou zvolilo město Hanušovice. Financování z vlastních zdrojů a využití dotací z Operačního programu Životní prostředí a Státního fondu životního prostředí.

Při uvážení i ekonomického výhledu města a možností dalších investic, je i při mírně delší návratnosti a vyšší finanční náročnosti, ovšem rozložené do pěti let, vhodnější použít k financování části projektu komerční úvěr.

Graf 5.3 – Návratnost finančních prostředků v letech

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí - aktualizovaná*. BARGELOVÁ, Miroslava. *Indikativní nabídka investičního úvěru*. Šumperk, 2014. KB, a.s. ŠEFLOVÁ, Monika. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 2014. ČSOB, a.s.

6 ZÁVĚR

V roce 2011 se světová ekonomika stále potýkala s krizí, která započala v roce 2009. Tato krize se nevyhnula ani naší republice. Každý občan i firma si začali uvědomovat, že je nutné začít snižovat své náklady. Mzdy stagnují, roste nezaměstnanost, inflace je stabilní a ekonomický růst po mírném oživení v roce 2010 začíná opět klesat. Možnost úspor hledají i státní instituce, neboť přestože se podařilo vládě schodek státního rozpočtu snížit oproti roku 2009, je stále velmi vysoký.

Bakalářská práce se zabývá jednou z možností úspor veřejných financí, která přináší snížení provozních nákladů budovy městského úřadu v Hanušovicích. V roce 2011 si nechalo město vypracovat energetický audit, ze kterého je patrné, že současný stav budovy města není vyhovující. Náprava bude zajištěna pomocí výměny oken a dveří, zateplení svislého obvodového pláště a podlahy půdy. Ze studie je zřejmé, že po realizaci projektu by došlo k výrazné úspoře ve výši 161 000 Kč za rok na spotřebu energií. Nezanedbatelný je také pozitivní vliv na životní prostředí. Po zpracování projektu si zažádalo o podporu ze Státního fondu Životního prostředí a z Operačního programu Životní prostředí. Jejich žádosti bylo vyhověno a město mohlo pokračovat v přípravě realizace projektu. Po výběrových řízeních, v rámci veřejných zakázek malého rozsahu, došlo k další finanční úspoře. Výběrové řízení na výplně otvorů vyhrála firma s nabídkou nižší o 16,74% včetně DPH a u zateplení budovy o 41,33% včetně DPH. Celkový úspora realizačních nákladů činí 34,3% včetně DPH. Ve finančním vyjádření činí tato úspora 1.204.996 Kč. Je nutno podotknout, že v původním zadání projektu se počítalo s DPH ve výši 20%, ovšem od roku 2012 je navýšena na 21%, při přepočítání DPH na novou výši by byla úspora ještě výraznější.

Cílem bakalářské práce na téma „Financování projektu úspory energie městského úřadu“ bylo navrhnout a zhodnotit financování projektu na energetické úspory. Byly navrženy tyto varianty:

První variantou je financování projektu ze tří zdrojů, kdy vlastní prostředky pokrývají 10% způsobilých výdajů a nezpůsobilé výdaje (úspora), celkem 969.571 Kč. Ze Státního fondu životního prostředí se čerpá 5% způsobilých výdajů, celkem 82.286 Kč a z Operačního programu Životní prostředí 85% způsobilých výdajů, tj. 1.398.853 Kč.

Dalším návrhem bylo financování projektu pomocí programu Zelená úsporám, kterého se město nemohlo zúčastnit, protože v době podávání žádostí ještě nemělo v plánu daný záměr realizovat. Nerealizovatelná je i varianta pomocí metody EPC a programu EFEKT, neboť tyto

programy se zabývají pouze komplexními úspornými opatřeními, včetně technologického vybavení budov.

Následně je zde porovnáno několik možností financování pomocí úvěrů z komerčních bank. Úvěr na financování celého projektu by byl úročen u Československé obchodní banky, a.s. roční úrokovou sazbou 1,89% a výše splátky by činila 44.251 Kč za měsíc včetně poplatků. Tato varianta, je vzhledem k možnosti pokrýt část výdajů z dotací, pro město nevýhodná. Nejvýhodnější úvěr, na pokrytí nákladů města bez dotací, nabídla Komerční banka, a.s., s roční úrokovou sazbou ve výši 2,75% a měsíční splátkou 17.315 Kč včetně poplatků za vedení účtu.

Zmiňuje i jiné způsoby úspor energie, jako je změna dodavatele zemního plynu, případně alternativní zdroje tepla. Vzhledem k poloze města, které leží v horské oblasti a v údolí, kde není dostatek slunečního záření, jsme je zatím odsunuly do pozadí z důvodu vysokých pořizovacích cen a delší návratnosti investice.

Na konci práce je provedeno srovnání možností financování - pouze z vlastních zdrojů, z vlastních zdrojů a dotací, z komerčního úvěru a dotací a pouze z komerčního úvěru. V dotacích jsou zahrnuty přislíbené podpory ze Státního fondu životního prostředí a z Operačního programu Životní prostředí. Vzhledem k výši úrokových sazeb, je vhodné financovat projekt z dotací a část města, kterou nepokryjí dotace, z komerčního úvěru.

Zvolená varianta města byla vyhodnocena jako hospodárná, ale vzhledem k nízkým úrokovým sazbám **bylo městu doporučeno využít** k financování místo vlastních zdrojů, **komerční úvěr**. Náklady na projekt by se sice zvýšily o 78.329 Kč (Komerční banka, a.s.), ale byly by spolu s úvěrovanou částkou rovnoměrně rozložené do šedesáti měsíčních splátek ve výši 17.465 Kč včetně poplatků za vedení účtu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Monografie

1. ČEŠKOVÁ, Magdalena a Jan KINŠT. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. rozšířené vydání. Olomouc: ANAG, spol. s r.o., 2011. str. 277. ISBN 978-80-7263-638-9.
2. CHVOJKOVÁ, A., V. KVĚTONĚ et al. *Finanční prostředky fondů EU v období 2007-2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. str. 181. ISBN 987-80-86684-43-7.
3. NĚMEC, J., F. OCHRANA, J. PAVEL a V. ŠAGÁT. *Kontrola ve Veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. str. 158. ISBN 978-80-7357-558-8.
4. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. str. 587. ISBN 978-80-7357-614-1.
5. PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. str. 580. ISBN 978-80-7357-358-4.
6. PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. str. 712. ISBN 978-80-7357-351-5.
7. WRIGHT, Glen a Juraj NEMEC. *Management veřejné správy: teorie a praxe zkušenosti z transformace veřejné správy ze zemí střední a východní Evropy*. Praha: Ekoperess, s.r.o., 2003. str. 419. ISBN 80-86119-70-X.

b) Legislativa

8. Ústavní zákon ze dne 16. 12. 1992 č. 1/1993 Sb. - Ústava České Republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>.
9. Zákon ze dne 12. 4. 2000 č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1737-1764. Dostupné také z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>.

c) Internetové zdroje

10. CÚZK - NAHLÍŽENÍ DO KATASTRU NEMOVITOSTÍ: *Informace o parcele* [Online] 25. prosinec 2013. [Cit.: 25. prosinec 2013.] Dostupné z: http://nahlizendidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=9d0IU0mPE0KuJnUQt2BU1na-pG112de6RZ4hYS9LE4EVia2roXsqaOOfK95-44Cbw5dwnE2vHUwUYlmPdwy5etPCDYh_wB0k_DezxLRWcg_SXGQyjCRdKcOwqzG1T

Tc9aEyvkArfpWn-

cIINDFVytphxGSjFTXRRAr4iJeegbJ2NJxVNOI2OB9Fm8ezT7ePF3QWxah3uM3U9Y1L6
mks4uUWtZNEf6C8LK5W1srW58oKYoxS6cv0_Ey1D4YxVKu75OVJxcCQRuigF8Yo_mk
_aMJTFFV0uvQ7L_pR0W0jSf4=.

11. ČSOB: *Účelový úvěr klientům komunální sféry*. [Online] 13. únor 2014. [Cit.: 13. únor 2014.] Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Municipality-a-neziskove-organizace/Uvery/Stranky/Ucelovy-uver-klientum-komunalni-sfery.aspx>.

12. E-ZAKÁZKY: *Profil zadavatele*. [Online] 27. leden 2014. [Cit.: 27. leden 2014.] Dostupné z: <http://www.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/5c3f21a7-be86-4642-b721-eda770e580e6/Zakazka/P13V00000002>.

13. E-ZAKÁZKY: *Profil zadavatele*. [Online] 27. leden 2014. [Cit.: 27. leden 2014.] Dostupné z: <http://www.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/5c3f21a7-be86-4642-b721-eda770e580e6/Zakazka/P13V00000003>.

14. GREEN ENERGY: *Metoda EPC - poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem, energetické služby se zárukou*. [Online] 4. březen 2014. [Cit.: 4. březen 2014.] Dostupné z: <http://www.gei.cz/metoda-epc-poskytovani-energetickych-sluzeb-se-zarucenym-vysledkem-energeticke-sluzby-se-zarukou>.

15. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Ekonomika města*. [Online] 7. březen 2011. [Cit.: 5. listopad 2013.] Dostupné z: http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/ekonomika_mesta/dokumenty_1306840944.pdf.

16. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Ekonomika města*. [Online] 28. květen 2012. [Cit.: 5. listopad 2013.] Dostupné z: http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/ekonomika_mesta/dokumenty_1338218568.pdf.

17. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Hanušovické noviny*. [Online] 1. srpen 2011. [Cit.: 27. prosinec 2013.] Dostupné z: http://www.hanusovice.info/noviny/2011/noviny_2011_08.pdf.

18. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Hanušovické noviny*. [Online] 1. duben 2012. [Cit.: 27. prosinec 2013.] Dostupné z: http://www.hanusovice.info/noviny/2012/noviny_2012_04.pdf.

19. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Hanušovické noviny*. [Online] 3. duben 2013. [Cit.: 27. prosinec 2013.] Dostupné z: http://www.hanusovice.info/noviny/2013/noviny_2013_04.pdf.
20. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Historický vývoj*. [Online] 4. listopad 2013. [Cit.: 4. listopad 2013.] Dostupné z: <http://www.hanusovice.info/index.php?id=historie.html>.
21. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Orgány města*. [Online] 4. listopad 2013. [Cit.: 4. listopad 2013.] Dostupné z: http://www.hanusovice.info/index.php?id=organy_mesta.html.
22. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Zápisy z jednání ZM*. Zápis č. 11 ze zasedání ZM Hanušovice. [Online] 11. leden 2013. [Cit.: 18. březen 2014.] Dostupné z: http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/zapisy_z_jednani_zm/dokumenty_1357893349.pdf.
23. HANUŠOVICE - OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA: *Zápisy z jednání ZM*. Zápis č. 17 ze zasedání ZM Hanušovice. [Online] 6. leden 2014. [Cit.: 18. březen 2014.] Dostupné z: http://is.hanusovice.info/dokumenty/dokumenty/zapisy_z_jednani_zm/dokumenty_1388999933.pdf.
24. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY: *Jednotky PO*. [Online] 2. červen 2009. [Cit.: 3. březen 2014.] Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>.
25. NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM 2013: *Oficiální web programu*. [Online] 5. únor 2014. [Cit.: 5. únor 2014.] Dostupné z: <http://www.nzu2013.cz/>.
26. OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: *Prioritní osa 3*. [Online] 4. listopad 2013. [Cit.: 4. listopad 2013.] Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/369/prioritni-osa-3/>.
27. OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: *Úplný přehled podpořených projektů*. [Online] 27. leden 2014. [Cit.: 27. leden 2014.] Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/526/0/17499017/uspory-energie---budova-meu-hanusovice/>.
28. STŘEDISKO PRO EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE, O.P.S.: *Možnosti realizace komplexně řešených energeticky úsporných projektů v budovách ve státním sektoru*. [Online] 12. únor 2014. [Cit.: 4. březen 2014.] Dostupné z: http://www.svn.cz/assets/files/informacni-materialy/2014/publikace_kombinace-epc-a-dotace-na-zatepleni_seven%281%29.pdf.

29. ÚŘEDNÍ DESKA HANUŠOVICE: *Závěrečný účet města Hanušovice za rok 2012 - návrh*. [Online] 3. červen 2013. [Cit.: 5. listopad 2013.] Dostupné z: <http://ude.tcssl.cz/hanusovice/?Ekonomika+obce?sejmuto>.

30. ZELENÁ ÚSPORÁM: *Aktuality*. Čerpání dotací na úspory energií ve veřejných budovách z programu Zelená úsporám startuje. [Online] 29. květen 2012. [Cit.: 5. únor 2014.] Dostupné z: <http://verejne-budovy.zelenausporam.cz/cz/aktuality/cerpani-dotaci-na-uspory-energii-ve-verejnych-budovach-z-programu-zelena-usporam-startuje/>.

31. ZELENÁ ÚSPORÁM: *Zelená úsporám pro budovy veřejného sektoru*. [Online] 5. únor 2014. [Cit.: 5. únor 2014.] Dostupné z: <http://verejne-budovy.zelenausporam.cz/cz/>.

d) Ostatní zdroje

32. BARGELOVÁ, Miroslava. *Indikativní nabídka investičního úvěru*. Šumperk, 18. únor 2014. KB, a.s.

33. JUBO OKNA S.R.O. *Smlouva o dílo č. 173B341 uzavřená podle § 536 a následujících obchodního zákoníku*. Česká Ves, 25. září 2013. Hanušovice, 30. září 2013.

34. KAMLEROVÁ, Xenie. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 17. únor 2014. GE Money Bank, a.s.

35. MĚSTO HANUŠOVICE. *Rozvaha územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavená k 12/2013*. Město Hanušovice, 19. březen 2014.

36. MĚSTO HANUŠOVICE. *Soustava informativních a monitorujících ukazatelů za období 12/2012*. Monitoring hospodaření obcí. Město Hanušovice, 11. listopad 2013.

37. MĚSTO HANUŠOVICE. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 12/2013*. Město Hanušovice, 18. březen 2014.

38. MĚSTO HANUŠOVICE. *Závěrečný účet města Hanušovice včetně zprávy auditora za rok 2009*. Město Hanušovice, 8. březen 2010.

39. MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí*.

40. MĚSTO HANUŠOVICE. *Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí - aktualizovaná*.

41. STAVREL S.R.O. *Smlouva o dílo*. Hanušovice, 25. září 2013. Hanušovice, 30. září 2013.

42. ŠEFLOVÁ, Monika. *Indikativní nabídka účelového úvěru*. Šumperk, 11. únor 2014. ČSOB, a.s.

SEZNAM ZKRATEK

CO – Oxid uhelnatý

CO₂ – Oxid uhličitý

Č. p. – Číslo popisné

ČSOB, a.s. – Československá obchodní banka, a.s.

ČSN – Česká technická norma

DPH – Daň z přidané hodnoty

DSP – Dávky sociální péče

EPC – Energy Performance Contracting

Eps – Emise primárních částic a prekursorů sekundárních částic

ESCO – Energy Services Company

ESF – Evropský sociální fond

EU – Evropská unie

Ev. – Evropský

GJ – Gigajoule (jednotka energie)

ICMA – The Institute of Certified Management Accountants

JPO II – Jednotka požární ochrany II

KB – Komerční banka, a.s.

LAU – Místní samosprávná jednotka

LV – List vlastnictví

m² – Metr čtverečný

m³ – Metr krychlový

MěÚ – Městský úřad

MF ČR – Ministerstvo financí České republiky

MJ – Měrná jednotka

MPSV ČR – Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

MŠ – Mateřská škola

MŽP ČR – Ministerstvo životního prostředí České republiky

NO_x – Oxidy dusíku (produkt spalování)

NUTS – Nomenklatura územní statistické jednotky

OK NOUZE – Dávky pomoci hmotné nouze a sociální služby

OP – Operační program

OÚ – Obecní úřad

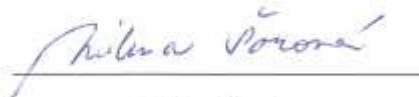
PO – Příspěvková organizace
PPP – Public private partnership
PSČ – Poštovní směrovací číslo
PUR – Polyuretan
PVC - Polyvinylchlorid
Sb. – Sbírka zákonů
SFŽP – Státní fond životního prostředí
 SO_2 – Oxid siřičitý
SR – Státní rozpočet
SZIF – Státní zemědělský intervenční fond
t – Tuna
TZL – Tuhé znečišťující látky
 U_{em} – Součinitel prostupu tepla
ÚSC – Územně samosprávné celky
 $U = W/m^2 \cdot K$ – Ukazatel prostupnosti tepla
ZM – Zastupitelstvo města
ŽP – Životní prostředí
ZŠ – Základní škola

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (dle § 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucí bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že využít dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejím využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 20. dubna 2014

Milena Šorová

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Podrobný celkový nabídkový rozpočet projektu Úspory energie – budova MěÚ
Hanušovice z roku 2010

Příloha č. 2 – Podrobný nabídkový rozpočet projektu Úspory energie – budova MěÚ
Hanušovice – výplně otvorů, firma JUBO okna s.r.o.

Příloha č. 3 – Podrobný nabídkový rozpočet projektu Úspory energie – budova MěÚ
Hanušovice – zateplení budovy, firma STAVREL s.r.o.

Příloha č. 1 – Podrobný celkový nabídkový rozpočet projektu Úspory energie –
budova MěÚ Hanušovice z roku 2010

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Omítka vápenná vnitřní, ostění okenního nebo dveřního - omítka štuková	m ²	110,978	405,45	44 996
Zateplení stěn pod omítku s vrstvou tepelné izolace z desek expandovaného polystyrénu - talířová hmoždinka s plastovým trnem, tloušťka izolace přes 20 do 30 mm, $U=0,032 \text{ W/m}^2 \cdot K$	m ²	107,43	668,33	71 799
Zateplení stěn pod omítku s vrstvou tepelné izolace z desek expandovaného polystyrénu - talířová hmoždinka s plastovým trnem, tloušťka izolace přes 110 do 120 mm, $U=0,032 \text{ W/m}^2 \cdot K$	m ²	688,68	1 168,99	805 060
Vnější tenkovrstvá omítka silikátová - zatřená (roztíraná, škrábaná, zrnitá, hlazená), tloušťka 2 mm	m ²	796,11	374,039	297 776
Nátěr vnější vyzrálé omítky nebo stavební konstrukce barvou silikátovou - z postaveného lešení, stupeň složitosti I až II	m ²	796,11	214,987	171 153
Zakrývání vnitřních výplní otvorů a dalších předmětů a konstrukcí před znečištěním - jakýkoliv vhodný způsob	m ²	1 073,43	32,951	35 371
006: Úpravy povrchu				1 426 155
Vybourání dřevěných výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - dvojitý nebo zdvojený, plocha do 1 m ²	m ²	14,58	295,81	4 313
Vybourání dřevěných výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - dvojitý nebo zdvojený, plocha do 2 m ²	m ²	50,3	179,22	9 015
Vybourání a vyjmutí kovových výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - zdvojený, plocha do 4 m ²	m ²	5,83	183,39	1 069
Vyvěšení nebo zavěšení kovových křídel - okno - plocha do 1,5 m ²	kus	1,0	15,06	15
Otlučení omítek vnitřních stěn vápenných nebo vápenocementových - do 100%	m ²	110,978	65,27	7 244
Montáž lešení řadového trubkového lehkého pracovního s podlahou - provozní zatížení třídy 3 do 200 kg/m ² , šířka třídy W12 přes 1,2 do 1,5 m, výška do 10 m	m ²	774,8	54,573	42 283

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Příplatek k lešení řadovému trubkovému lehkému s podlahou za první a za každý den použití - šířka 1,5 m, výška 10 m	m^2	34 866,0	1,272	44 350
Demontáž lešení řadového trubkového lehkého pracovního s podlahou - provozní zatížení třídy 3 do $200 \text{ kg}/m^2$, šířka třídy W12 přes 1,2 do 1,5 m, výška do 10 m	m^2	774,8	33,682	26 097
Lešení lehké pomocné kozové trubkové - výška lešňové podlahy do 1,2 m	m^2	144,0	95,694	13 780
Vyčištění budov a objektů bytové nebo občanské výstavby - světlá výška podlaží do 4 m	m^2	900,09	78,345	70 518
Vybourání dřevěných výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - dvojité nebo zdvojený, plocha do 4 m^2	m^2	89,37	140,26	12 535
Bourání stěn a příček ze skleněných tvárnic - tloušťka do 100 mm	m^2	3,6	112,66	406
Vyvěšení nebo zavěšení kovových křídel - dveře - plocha přes 2 m^2	kus	4,0	35,15	141
Vybourání a vyjmutí kovových výplní otvorů nebo stěn - stěna jakákoliv, kromě výkladní, plocha jakákoliv	m^2	10,56	94,20	995
009: Ostatní konstrukce a práce				232 759
Přesun hmot pro budovy s nosnou svislou konstrukcí zděnou nebo kovovou - výška přes 6 do 12 m	t	18,838	187,80	3 538
099: Přesun hmot				3 538
Odstranění tepelné izolace běžných stavebních konstrukcí - jedna vrstva izolace, vláknité materiály	m^2	290,653	8,787	2 554
Montáž tepelné izolace běžných stavebních konstrukcí podlah - dvouvrstvá, kladená na sucho bez pískového lože	m^2	432,26	35,148	15 193
Plst minerální - $L \times B \times H$ $3500 \times 1200 \times 200$ mm, $U = 0,039 \text{ W}/m^2 \cdot K$	m^2	881,81	220,00	193 998
Přesun hmot pro izolace tepelné - výška objektu přes 6 m do 12 m	t	8,818	626,94	5 528
713: Izolace tepelné				217 274
Položení podlah - hoblovaných na sraz, z fošen	m^2	40,8	103,68	4 230
Položení podlah - polštářů pod podlahy, osová vzdálenost do 1500 mm - podpěry pro půdní lávku	m^2	40,8	275,07	11 223

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Fošna omítaná - tloušťka 30-60 mm, materiál smrk, šířka <200 mm, délka 3000-6000 mm	m ³	2,244	5 500,00	12 342
Hranol z jehličnatého dřeva - profil 100×100 mm, jakost I, délka <6 m	m ³	1,7785	5 500,00	9 782
Zhotovení dřevěného rámu z hoblovaných prken 600x750mm, výška 400mm - k výlezu na půdu na výšku	kus	1,0	790,00	790
Přesun hmot pro konstrukce tesařské - výška objektu do 12 m	t	1,444	876,75	1 266
Hoblování hraněného řeziva - přímo na staveništi, plošné prkna, fošny	m ²	40,8	74,72	3 049
762: Konstrukce tesařské				42 681
Demontáž oplechování parapetů - od 100 do 330 mm	m	41,055	27,45	1 127
Oplechování parapetu z plechu - plastisol, tloušťka 0,60 mm, šíře 250 mm	m	41,055	253,12	10 392
Demontáž ostatních prvků střešních - závětrné lišty, šíře 250 a 330 mm, sklon do 30°	m	28,97	15,20	440
Demontáž odpadních trub - trouby kruhové	m	47,9	20,59	986
Krytiny - plechy hladké plastisol - ostatní prvky střešní - závětrná lišta, šíře 500 mm, napojení na stávající hladkou střešní krytinu	m	28,97	480,63	13 924
Přesun hmot pro konstrukce klempířské - výška objektu přes 6 do 12 m	t	0,236	1 285,74	303
Montáž odpadní trouby - trub kruhových rovných, průměr do 120 mm	m	47,9	151,01	7 233
764: Konstrukce klempířské				34 406
Montáž oken dřevěných nebo plastových jednoduchých pevných - PUR pěna, do zdiva	m ²	174,006	413,70	71 986
Demontáž parapetních desek dřevěných, laminovaných nebo z plastů - šířka do 300 mm, délka do 1m	kus	7,0	25,24	177
Demontáž parapetních desek dřevěných, laminovaných nebo z plastů - šířka přes 300 mm, délka přes 1m	kus	12,0	48,65	584
Montáž parapetních desek dřevěných - šířka do 300 mm, délka přes 1000 do 1600 mm	kus	48,0	141,08	6 772
Montáž parapetních desek dřevěných - šířka do 300 mm, délka přes 1600 do 2600 mm	kus	3,0	191,55	575

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Montáž parapetních desek dřevěných - šířka přes 300 mm, délka přes 1000 do 1600 mm	kus	9,0	218,31	1 965
Montáž parapetních desek dřevěných - šířka přes 300 mm, délka přes 1600 do 2600 mm	kus	4,0	294,02	1 176
Deska parapetní voděodolná překližka potažená PVC - s kulatým nosem, barevný odstín bílý	m	92,2	550,00	50 710
Lišta parapetní lemovací - délka 5,0 m, šířka 12 mm, barevný odstín bílý	m	92,2	16,20	1 494
Koncovka parapetní desky - typ 75 levá, barevný odstín bílý	kus	64,0	23,10	1 478
Montáž sklápěcích schodů - na půdu, s vyřezáním otvoru a kompletizací	kus	1,0	4 080,79	4 081
Schody stropní skládací - zateplené	kus	1,0	12 706,00	12 706
Koncovka parapetní desky - typ 75 pravá, barevný odstín bílý	kus	64,0	23,10	1 478
Přesun hmot pro truhlářské konstrukce - výška do 12 m	%	1,08	8 279,58	8 942
Okno plast, bílé, 1200x1500	kus	3,0	6 061,10	18 183
Okno plast, bílé, 1200x1500, žaluzie	kus	24,0	6 600,12	158 403
Okno plast, bílé, 1500x1500, žaluzie	kus	25,0	7 687,84	192 196
Okno plast, bílé, 1500x1500	kus	3,0	7 139,49	21 418
Okno plast, bílé, 900x1200	kus	9,0	4 221,97	37 998
Okno plast, bílé, 2400x1500, žaluzie	kus	1,0	13 258,25	13 258
Okno plast, bílé, 600x1200	kus	1,0	3 331,16	3 331
Okno plast, bílé, 2100x1200, žaluzie	kus	1,0	10 436,10	10 436
Okno plast, bílé, 2000x850	kus	1,0	7 398,74	7 399
Okno plast, bílé, 600x1500	kus	6,0	3 904,95	23 430
Okno plast, bílé, 2100x1500, žaluzie	kus	3,0	12 125,94	36 378
Okno plast, bílé, 900x1500	kus	1,0	4 955,60	4 956
Okno plast, bílé, 600x1500	kus	2,0	3 904,95	7 810
Plastová bílá vstupní stěna s dveřmi 1920x3280	kus	1,0	33 217,55	33 218
Okno plast, bílé, 1500x3280	kus	1,0	17 962,64	17 963
Okno plast, bílé, 1200x2400	kus	1,0	11 047,31	11 047
Okno plast, bílé, 1800x2000	kus	1,0	10 701,64	10 702
Okno plast, bílé, 1500x1500	kus	1,0	7 588,59	7 589
Okno plast, bílé, 1500x2500	kus	2,0	14 032,77	28 066
Plastové bílé vstupní dveře s nadsvětlíkem 1040x2370	kus	1,0	20 189,34	20 189
Demontáž parapetních desek dřevěných, laminovaných nebo z plastů - šířka do 300 mm, délka přes 1m	kus	49,0	36,49	1 788

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Ostatní truhlářské práce, plošné - oprava dřevěných obkladů	m ²	10,514	667,77	7 021
766: Konstrukce truhlářské				836 899
Přesun hmot pro kovové stavební doplňkové konstrukce - výška objektu přes 6 do 12 m	t	0,082	890,58	73
Demontáž ostatních doplňků staveb - hmotnost jednotlivých dílů do 50 kg	kg	0,05	182,19	9
Mřížka ventilační 300x300 mm neuzavíratelná	kus	1,0	350,00	350
Mřížka ventilační 300x300 mm uzavíratelná	kus	2,0	390,00	780
Osazení drobných kovových výrobků, bez jejich dodání - prvky kusové - železné ventilace s neoddělenou žaluzií, plocha do 0,10 m ²	kus	3,0	254,98	765
767: Konstrukce zámečnické				1 977
Přesun hmot pro obklady keramické - výška objektu přes 6 do 12 m	t	0,015	376,16	6
Opravy obkladů z obkladaček pórovinových - lepené, do 22 kus/m ²	kus	56,0	38,81	2 173
Obkládačka pórovinová keramická 20×25×0,68 - plošný standardní, barva béžová, jakost 1	m ²	2,94	230,00	676
781: Obklady keramické				2 855
Nátěry tesařských konstrukcí proti dřevokazným houbám, dřevokaznému hmyzu a plísním - v exteriéru, bez krycího nátěru, typ preventivní dvojnásobné	m ²	140,533	61,47	8 639
783: Nátěry				8 639
Malby z malířských směsí Primalex - směs tekutá disperzní, bílá, omyvatelná, dvojnásobná s penetračním nátěrem, v místnostech, výška do 3,8 m	m ²	1 934,326	32,57	63 001
784: Malby				63 001
Zařízení staveniště	%	2,0	28 701,84	57 404
VRN: Vedlejší rozpočtové náklady				57 404
Celková cena bez DPH (v Kč)				2 927 588

Zdroj: Vlastní zpracování na základě MĚSTO HANUŠOVICE. Žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí.

Příloha č. 2 – Podrobný nabídkový rozpočet projektu Úspory energie – budova
MěÚ Hanušovice – výplně otvorů, firma JUBO okna s.r.o.

Popis položky	MJ	Množství	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem (v Kč)	Cena celkem s DPH 21% (v Kč)
3 dílné okno 840 x 1970 mm, barva bílá/golden oak, 1x sklopné	kus	1	3 672,69	3 672,69	
1 dílné okno 740 x 1580 mm, barva bílá/golden oak, sklopné	kus	1	2 732,98	2 732,98	
1 dílné okno 560 x 570 mm, barva bílá/golden oak, sklopné	kus	1	1 709,66	1 709,66	
1 dílné okno 1180 x 570 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	1	2 411,42	2 411,42	
1 dílné okno 1170 x 850 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	1	3 001,26	3 001,26	
1 dílné okno 1150 x 850 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	2	2 961,41	5 922,82	
1 dílné okno 1170 x 850 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	2	3 087,00	6 174,00	
1 dílné okno 1150 x 850 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	4	3 058,71	12 234,84	
2 dílné okno 2370 x 1150 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé + fix	kus	1	5 712,98	5 712,98	
2 dílné okno 2380 x 1150 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé + fix	kus	1	6 013,40	6 013,40	
1 dílné okno 1460 x 1150 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	26	3 765,58	97 905,08	
1 dílné okno 1460 x 1130 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	1	3 725,38	3 725,38	
1 dílné okno 1460 x 1450 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	28	4 323,40	121 055,20	
1 dílné okno 1460 x 1450 mm, barva bílá/golden oak, fix	kus	1	3 046,79	3 046,79	

Popis položky	MJ	Množství	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem (v Kč)	Cena celkem s DPH 21% (v Kč)
2 dílné okno 830 x 2070 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé a levé	kus	1	5 316,17	5 316,17	
2 dílné okno 1450 x 2050 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé a levé	kus	3	7 187,08	21 561,24	
2 dílné okno 1440 x 2360 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé a levé	kus	1	7 709,87	7 709,87	
1 dílné okno 1460 x 620 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	6	2 761,30	16 567,80	
1 dílné okno 1450 x 830 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	1	3 131,15	3 131,15	
1 dílné okno 970 x 1450 mm, barva bílá/golden oak, fix	kus	2	3 942,51	7 885,02	
1 dílné okno 1550 x 1450 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	2	4 698,64	9 397,28	
4 dílné okno 1950 x 1720 mm, barva bílá/golden oak, kování levé + 3 x fix	kus	1	7 906,85	7 906,85	
1 dílné dveře 2370 x 930 mm, barva bílá/golden oak, kování automatické levé	kus	1	14 683,77	14 683,77	
1 dílné okno 830 x 640 mm, barva bílá/golden oak, kování pravé	kus	1	2 026,13	2 026,13	
1 dílné okno 610 x 820 mm, barva bílá/golden oak, sklopné	kus	1	1 949,84	1 949,84	
Celkem za výplně				373 453,62	
Demontáž				13 500,00	
Montáž				49 300,00	
Zednické zapravení + dozdění				66 380,00	
Likvidace				18 000,00	
Interní parapety	kus	66	298,485	19 700,00	
Horizontální žaluzie č. 09	kus	60	420,00	25 200,00	
Montáž žaluzií				2 400,00	

Popis položky	MJ	Množství	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem (v Kč)	Cena celkem s DPH 21% (v Kč)
Vchodové dveře, 7 dílné 3260 x 2060 mm, barva bílá/golden oak, automatické kování levé	kus	1	79 651,00	79 651,00	
Parozábrana interní				43 470,00	
Celkem				691 054,62	836 176

Zdroj: Vlastní zpracování na základě JUBO OKNA S.R.O. *Smlouva o dílo č. 173B341 uzavřená podle § 536 a následujících obchodního zákoníku.* Česká Ves a Hanušovice, 2013.

Příloha č. 3 – Podrobný nabídkový rozpočet projektu Úspory energie – budova

MěÚ Hanušovice – zateplení budovy, firma STAVREL s.r.o.

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Omítka vápenná vnitřní, ostění okenního nebo dveřního - omítka štuková	m^2	110,978	150,00	16 647
Zateplení stěn pod omítku s vrstvou tepelné izolace z desek expandovaného polystyrénu - talířová hmoždinka s plastovým trnem, tloušťka izolace přes 20 do 30 mm, $U=0,032 \text{ W/m}^2 \cdot K$	m^2	107,43	400,00	42 972
Zateplení stěn pod omítku s vrstvou tepelné izolace z desek expandovaného polystyrénu - talířová hmoždinka s plastovým trnem, tloušťka izolace přes 110 do 120 mm, $U=0,032 \text{ W/m}^2 \cdot K$	m^2	688,68	600,00	413 208
Vnější tenkovrstvá omítka silikátová - zatřená (roztíraná, škrábaná, zrnitá, hlazená), tloušťka 2 mm	m^2	796,11	200,00	159 222
Nátěr vnější vyzrálé omítky nebo stavební konstrukce barvou silikátovou - z postaveného lešení, stupeň složitosti I až II	m^2	796,11	130,00	103 494
Zakrývání vnitřních výplní otvorů a dalších předmětů a konstrukcí před znečištěním - jakýkoliv vhodný způsob	m^2	1 073,43	8,00	8 587
006: Úpravy povrchu				744 130
Vybourání dřevěných výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - dvojitý nebo zdvojený, plocha do 1 m^2	m^2	14,58	295,81	4 313
Vybourání dřevěných výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - dvojitý nebo zdvojený, plocha do 2 m^2	m^2	50,3	179,22	9 015
Vybourání a vyjmutí kovových výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - zdvojený, plocha do 4 m^2	m^2	5,83	183,39	1 069
Vyvěšení nebo zavěšení kovových křídel - okno - plocha do $1,5 \text{ m}^2$	kus	1,0	15,06	15
Otlučení omítek vnitřních stěn vápenných nebo vápenocementových - do 100%	m^2	110,978	35,00	3 884
Montáž lešení řadového trubkového lehkého pracovního s podlahou - provozní zatížení třída 3 do 200 kg/m^2, šířka třída W12 přes 1,2 do 1,5 m, výška do 10 m	m^2	774,8	38,00	29 442

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Příplatek k lešení řadovému trubkovému lehkému s podlahou za první a za každý den použití - šířka 1,5 m, výška 10 m	m^2	34 866,0	1,272	44 350
Demontáž lešení řadového trubkového lehkého pracovního s podlahou - provozní zatížení třída 3 do $200 \text{ kg}/m^2$, šířka třída W12 přes 1,2 do 1,5 m, výška do 10 m	m^2	774,8	15,00	11 622
Lešení lehké pomocné kozové trubkové - výška lešeňové podlahy do 1,2 m	m^2	144,0	50,00	7 200
Vyčištění budov a objektů bytové nebo občanské výstavby - světlá výška podlaží do 4 m	m^2	900,09	15,00	13 501
Vybourání dřevěných výplní otvorů nebo stěn - okenní rám - dvojité nebo zdvojený, plocha do 4 m^2	m^2	89,37	90,00	8 043
Bourání stěn a příček ze skleněných tvárnic - tloušťka do 100 mm	m^2	3,6	112,66	406
Vyvěšení nebo zavěšení kovových křídel - dveře - plocha přes 2 m^2	kus	4,0	35,15	141
Vybourání a vyjmutí kovových výplní otvorů nebo stěn - stěna jakákoliv, kromě výkladní, plocha jakákoliv	m^2	10,56	94,20	995
009: Ostatní konstrukce a práce				133 996
Přesun hmot pro budovy s nosnou svislou konstrukcí zděnou nebo kovovou - výška přes 6 do 12 m	t	18,838	90,00	1 699
099: Přesun hmot				1 699
Odstranění tepelné izolace běžných stavebních konstrukcí - jedna vrstva izolace, vláknité materiály	m^2	290,653	8,787	2 554
Montáž tepelné izolace běžných stavebních konstrukcí podlah - dvouvrstvá, kladená na sucho bez pískového lože	m^2	432,26	35,148	15 193
Plst minerální - $L \times B \times H$ $3500 \times 1200 \times 200$ mm, $U = 0,039 \text{ W}/m^2 \cdot K$	m^2	881,81	180,00	158 726
Přesun hmot pro izolace tepelné - výška objektu přes 6 m do 12 m	t	8,818	626,94	5 528
713: Izolace tepelné				182 001
Položení podlah - hoblovaných na sraz, z fošen	m^2	40,8	103,68	4 230
Položení podlah - polštářů pod podlahy, osová vzdálenost do 1500 mm - podpěry pro půdní lávku	m^2	40,8	275,07	11 223

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Fošna omítaná - tloušťka 30-60 mm, materiál smrk, šířka <200 mm, délka 3000-6000 mm	m ³	2,244	5 500,00	12 342
Hranol z jehličnatého dřeva - profil 100×100 mm, jakost I, délka <6 m	m ³	1,7785	5 500,00	9 782
Zhotovení dřevěného rámu z hoblovaných prken 600x750mm, výška 400mm - k výlezu na půdu na výšku	kus	1,0	790,00	790
Přesun hmot pro konstrukce tesařské - výška objektu do 12 m	t	1,444	876,75	1 266
Hoblování hraněného řeziva - přímo na staveništi, plošné prkna, fošny	m ²	40,8	74,72	3 049
762: Konstrukce tesařské				42 681
Demontáž oplechování parapetů - od 100 do 330 mm	m	41,055	27,45	1 127
Oplechování parapetu z plechu - plastisol, tloušťka 0,60 mm, šíře 250 mm	m	41,055	253,12	10 392
Demontáž ostatních prvků střešních - závětrné lišty, šíře 250 a 330 mm, sklon do 30°	m	28,97	15,20	440
Demontáž odpadních trub - trouby kruhové	m	47,9	20,59	986
Krytiny - plechy hladké plastisol - ostatní prvky střešní - závětrná lišta, šíře 500 mm, napojení na stávající hladkou střešní krytinu	m	28,97	480,63	13 924
Přesun hmot pro konstrukce klempířské - výška objektu přes 6 do 12 m	t	0,236	1 285,74	303
Montáž odpadní trouby - trub kruhových rovných, průměr do 120 mm	m	47,9	151,01	7 233
764: Konstrukce klempířské				34 406
Přesun hmot pro kovové stavební doplňkové konstrukce - výška objektu přes 6 do 12 m	t	0,082	890,58	73
Demontáž ostatních doplňků staveb - hmotnost jednotlivých dílů do 50 kg	kg	0,05	182,19	9
Mřížka ventilační 300x300 mm neuzavíratelná	kus	1,0	350,00	350
Mřížka ventilační 300x300 uzavíratelná	kus	2,0	390,00	780
Osazení drobných kovových výrobků, bez jejich dodání - prvky kusové - železné ventilace s neoddělenou žaluzií, plocha do 0,10 m ²	kus	3,0	254,98	765
767: Konstrukce zámečnické				1 977

Popis činnosti	MJ	Výměra	Cena za jednotku (v Kč)	Cena celkem bez DPH (v Kč)
Přesun hmot pro obklady keramické - výška objektu přes 6 do 12 m	t	0,015	376,16	6
Opravy obkladů z obkladaček pórovinových - lepené, do 22 kus/m ²	kus	56,0	38,81	2 173
Obkladačka pórovinová keramická 20×25×0,68 - plošný standardní, barva béžová, jakost 1	m ²	2,94	230,00	676
781: Obklady keramické				2 855
Nátěry tesařských konstrukcí proti dřevokazným houbám, dřevokaznému hmyzu a plísním - v exteriéru, bez krycího nátěru, typ preventivní dvojnásobné	m ²	140,533	30,00	4 216
783: Nátěry				4 216
Malby z malířských směsí Primalex - směs tekutá disperzní, bílá, omyvatelná, dvojnásobná s penetračním nátěrem, v místnostech, výška do 3,8 m	m ²	1 934,344	28,00	54 162
784: Malby				54 162
Zařízení staveniště	%	0,5	28 701,84	14 351
VRN: Vedlejší rozpočtové náklady				14 351
Celková cena bez DPH (v Kč)				1 216 474
DPH 21%				255 460
Celková cena včetně DPH				1 471 934

Zdroj: Vlastní zpracování na základě STAVREL S.R.O. *Smlouva o dílo*. Hanušovice, 2013.